

PROSVE TA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETTO—YEAR XIII.

Cena 50c

Entered as second-class matter January 22, 1918, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., sreda, 21. aprila (April 21st) 1920.

Subscription \$4.00
Yearly.

STEV.—NUMBER 94.

Published and distributed under permit (No. 143) authorized by the Act of October 2, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

TURČIJA OSTANE NA EVROPSKIH TLEH.

TURKI POD LIGO NARODOV.

Velika trojica je sklenila internacioniralizirati Dardanele; Wilson ignoriran.

San Remo, Italija, 20. apr. — Velika trojica (Lloyd George, Millerand in Nitti) je včeraj sklenila na tukajšnji konferenci, da turški sultan ostane v Carigradu, čeprav predsednik Wilson zahteva, da se mora preseliti z evropskimi tali. Dardanele so internacioniralizirani in odprte ligi narodov.

To sta glavni točki v načrtu mirovne pogodbe s Turčijo, ki bo v glavnem izgotovljena še danes. Turška vlada v Carigradu je že obveščena, da poslje delegate v Pariz 5. maja, da dobe rimovno pogodbo.

Velika trojica je razpravljala o Wilsonovi noti, ki priporoča, da se Turci izobeli iz Evrope in da naj bo Armenija neodvisna država. Wilsonov predlog je bil odklonjen, kajti nobena država niti prevzeti mandata Armenije. Turkom je dovoljeno, da obdrže policijo in nekaj vojaštva v Carigradu, ne več kot tri bataljone. Zaveznički bodo okupirali polotok Galipoli in pobrali topove iz vseh trdnjav ob obzini na azijatski strani. Ententna mornarica bo stalno v Dardanelah, kjer bo držala od proti morsko pot v Črno morje in kontrolirala Carigrad. Marshal Foch, Henry Wilson in admirala Beatty sestavijo pogaje vojaške in mornarske kontrole.

Rusi poročajo o japonskih grozadjevstvih. Japoneci mučijo in merijo ranence in niso pustili dva dni pokopati ruskih milicev, medtem ko so svoje mrjive takoj sežgali. Dalje Japoneci napadajo ruske žene in izvršujejo na njih največja zverstva.

Ruske čete so reakupirale Spaskoje, 80 milij severno od Nikolskega. Japoneci poročajo, da je Spaskoje zopet v njihovih rokah.

Peking, 19. apr. — Okupacija železniške postaje v Hailatu blizu transnajške meje po Japoncih je povročila, da je izbruhnila bitka med zadnjimi in Rusi, Cehi, ter Kitajci. Japoneci so vrgli v zapora nekaj ruskih delavcev in ruski železničarji so takoj razglasili štrajk. Cehi so pričeli protestirati pri Japonecih proti zapiranju delavcev, toda japonci poveljnički so zmenili za protest in je ukazal vreči ujetce delave na vlast, da jih poseže v drugo mesto. Tedaj so russki delave vrgli tri bombe med japonske vojake. Japoneci so odgovorili s streli iz pušk, a v istem trenotku so Cehi pričeli streljati iz strojne na Japonece. Čehom in Rusom so priskočili na pomoci Kitajci in bitka je trajala štiri ure. Cehi, Rusi in Kitajci so imeli tri ubite in okrog 50 ranjenih, dokler je bilo med Japoneci mnogo več žrtv.

Situacija v Sibiriji je zelo kratica. Rusi se nočejo nikakor podati in po vseh krajih se vrše zborovanja in zbirajo se prostovoljci za bo proti invaderjem, katere misijo na vsak način izgnati iz dežele. Japoneci ne kažejo najmanjšega znamenja, da bi se pomisili z Rusi, pač pa jih misijo astrafovati s silo, kateri da imajo opraviti z drugimi Kitajci.

JAPONCI OSVAJAJO SIBIRSKA MESTA.

JAPONSKA ZVERSTVA.

Evska zmaga v Kabarovsku; Čehi in Kitajci pomagajo Rusom.

Vladivostok, 18. apr. — (Zakasnelo.) — Ljuti boji se vrše v Kabarovsku, kjer so Japoneci razstrelili veliki most na Amurju in se utrdili z jarki okrog mesta. Rusi konetrirajo svoje čete zunaj mesta in na več postojankah med Kabarovskom in Nikolskom. Japoneci so takoreč oblegani v mestu in ne morejo dobiti pomoči po železnični merti po reki.

V Mandžuriji so Japoneci okupirali železniško postajo blizu Čite. Zakasnela poročila iz Nikolske se glase, da so japonske čete dovršile okupacijo tega mesta zadnji pondeljek. Okrog 100 Japoncev je bilo ubitih, toda Rusov je padlo več. Japonsko uradno poročilo pravi, da je bilo ujetih več kot tisoč Rusov, ki so bili pozneje izpuščeni. 6000 Rusov se je umaknilo v hribe zunaj mesta, kjer so se utrdili in zbirajo svoje sile za protinapad na mesto. V Nikolsku se je istočasno vršila konvencija korejskih delegatov, kateri so Japoneci razpršili.

Rusi poročajo o japonskih grozadjevstvih. Japoneci mučijo in merijo ranence in niso pustili dva dni pokopati ruskih milicev, medtem ko so svoje mrjive takoj sežgali. Dalje Japoneci napadajo ruske žene in izvršujejo na njih največja zverstva.

Ruske čete so reakupirale Spaskoje, 80 milij severno od Nikolskega. Japoneci poročajo, da je Spaskoje zopet v njihovih rokah.

Peking, 19. apr. — Okupacija železniške postaje v Hailatu blizu transnajške meje po Japoncih je povročila, da je izbruhnila bitka med zadnjimi in Rusi, Cehi, ter Kitajci. Japoneci so vrgli v zapora nekaj ruskih delavcev in ruski železničarji so takoj razglasili štrajk. Cehi so pričeli protestirati pri Japonecih proti zapiranju delavcev, toda japonci poveljnički so zmenili za protest in je ukazal vreči ujetce delave na vlast, da jih poseže v drugo mesto. Tedaj so russki delave vrgli tri bombe med japonske vojake. Japoneci so odgovorili s streli iz pušk, a v istem trenotku so Cehi pričeli streljati iz strojne na Japonece. Čehom in Rusom so priskočili na pomoci Kitajci in bitka je trajala štiri ure. Cehi, Rusi in Kitajci so imeli tri ubite in okrog 50 ranjenih, dokler je bilo med Japoneci mnogo več žrtv.

Situacija v Sibiriji je zelo kratica. Rusi se nočejo nikakor podati in po vseh krajih se vrše zborovanja in zbirajo se prostovoljci za bo proti invaderjem, katere misijo na vsak način izgnati iz dežele. Japoneci ne kažejo najmanjšega znamenja, da bi se pomisili z Rusi, pač pa jih misijo astrafovati s silo, kateri da imajo opraviti z drugimi Kitajci.

KONFERENCA V SAN REMU.

Pariz, 20. apr. — Uradno se poroča, da so se zaveznički zedinili na konferenci v San Remu, da pošljijo kolektivno noto Nemčiji zahtevanje, da mora razoroziti svojo armado. Gledo načina, kako prisiljiti Nemčijo za razorozitev, se ni sporazuma. Kakor poročajo iz San Rema, se Lloyd George in Nitti ne strinjata z Millerandom, da bi zaveznički okupirali dolino Ruh v slemenu, da se Nemčija obotavlja razoroziti armado.

CESTNOŽELEZNIŠKI USLUŽBENCI ZAHTEVAJO POVIŠANJE MEZDE.

Chicago, Ill. — Cestnoželezniška organizacija je sklenila, da zahteva zaradi naraščajočih dragosti 25-37 centov povisjanja mezde na uru. Če bo zahteva izvojevana, tedaj se povisja mezda od ure na en dolar in en dolar in štiri cente.

VREME.

Chicago in okolica: V četrtki se vedno nestalno. Lahki in menjajoči se vetrovi. Temperatura v zadnjih 24. urah: najvišja 55, najnižja 43. Sonce izide ob 5.02, zide ob 6.36.

POMANJKANJE PREMOGA POSTAJA AKUTNO V CHICAGU

TO JE POSLEDICA ZMEŠNJAVA V ŽELEZNIŠKEM OBRATU.

Mogoče zahtevajo kurivnega upravitelja za razdelitev premoga v Chicagu.

Chicago, Ill. — Zaradi zmešnja ve v železniškem obratu je potreben pomanjkanje premoga tako občutno, da se ne več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorovskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

John Granau, predsednik "Čiščaške zveze kolodvorskih uslužencev," je bil zaretiran in odveden, saj je bil v jolietskem okraju ujet, ker ni hotel položiti poročila za deset tisoč dolarjev.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.

Chicago, Ill. — Odborniki železniških bratovščin so podali izjava, da se ne bodo več pogajali z rebelno organizacijo kolodvorskih uslužencev, knti železniški delavski odbor je izjavil, da ne bo razpravljaj z zastopniki nobene organizacije, ki je kršila novo transportno postavo.</

NOVICE IZ JU- GOSLAVIJE.

Komunističen shod na Glincah. Dne 17. aprila ob 8. zvečer je bil na Glincah v salonu gostilne Transen številno obiskan komunističen shod. Zlasti železničarji so bili zelo številni. Dnevnih red je bila edina točka: "Položaj in takški v Jugoslovanskem socialistično-demokratični stranki". Po ročali so Petrič, Zanin in Makuc, svak Kristanov. Obsojali so ministerijalizem ter napadali bivše demokratsko - socialistično vladu, češ, da je skupina ovirati ujedinjenje s srbskimi in hrvatskimi komunisti s prehranjevalno politiko na ta način, da je tako delavstvu v Sloveniji dajala po nizkih cenah. Govorniki so tudi napovedali, da prirede in organizirajo za 11. aprila t. l. v Ljubljani veliko komunistično manifestacijo. Znatno je bilo tudi dejstvo, da so govorniki ostro napadali vso inteligenco, ki je po pravrtu pristopila v socialistične vrste. Shod se je mirno zaključil.

Občinske volitve na Hrvatskem. Senj, 18. marca. Pri današnjih občinskih volitvah so bili izvoljeni: 9 članov hrvatske zajednice 3 komunisti in 4 zastopniki dveh list nepolitičnih osebnosti. Križevec, 17. marca. Pri današnjih občinskih volitvah so dobili komunisti 8 mandatov. Frankočev, 8. hrvatska zajednica 3, demokrati 1. — Vukovar, 17. marca. Izvoljenih 24 zastopnikov od teh 12 komunistov, 8 pristašev hrvatske zajednice in 4 radikalci. Osek, 17. marca. Pri današnjih županskih volitvah je bil izvoljen za župana član hrvatske zajednice notar Engel, za poduzetnika pa komunist mizarski poslovnik Vladislav Kordić. Zanimivo pri sestavi novega občinskega odbora je to, da so klijub nesporotnim zatrditvam komunisti položili prisego.

Dajti za cerkvenikovo mesto. Smrtno ob Savi, lepa vasica, je v cerkvenem oziru podružnica Šempeterske farje v Ljubljani, katero vodi vneti eksponent SLS župnik Ivan Petrič. V smrteni podružnični cerkvi je bil za cerkvenika do izbruhu vojne Fran Podboršek. Odšel je v vojno črto, na asiaško planoto. V ljutih bohmečih ognjih je zbolel na umu, lansko leto je umrl, potrit, obupan, zapukajoč ženovo do s petimi otroci. Žena se je živila s skromnimi dohodki cerkvene službe. Toda za skromno mesto se je vnel lud boj, kot za kako mastno "korito." Župnik je v svoji neusmiljenosti odstavil ženovo do 10. februarja.

DEJARNI PROMET J. R. Z. OD 1. SEPT. 1919 DO 31. MARCA 1920.

IZDATKI:	
Premotenj. 1. sept. 1919	\$54,620.79
Darenje in prispevki	2,500.40
Obratni bonovi in branilni vlog	709.91
Oglaš.	280.10
Za stroje	1,079.08
Vrteni probitki računov	965.38
Vrteni stroški AJCB, Ltd.	1,219.78
1. SEPT. 1919 DO 31. MARCA 1920.	
Propaganda: deputacije, shodi, delegacije itd. zastopnikov	2,055.74
Premije in pristojbine	151.25
Uradne potrebe ina	111.56
Stanarina	135.00
Povrnjeni zneski	35.85
Inventar	29.36
Oglaš.	19.96
Ročna blagajna: — kabli, brzojavi, telefon	294.32
Postinina	110.25
Razno	93.43
Vloge, boni in dekovni račun 31. marca 1920	18,008.31
660,675.26	
660,675.26	

PREGLED PREMOSENJA J. R. Z. 31. MARCA 1920.

Hrginska vloga na Kasper State Banki St. 70215.....	\$16,000.00
Odkrovni račun na Kasper State Banki.....	963.98
Nemobilni znesek	426.03
Obligacije	1,049.30
Liberty bondi	1,550.00

INVESTIMENTI:	
Tisk. sket J. J. C. B., Ltd., po \$10.00	10,000.00
Za propagandu in podjetja v Jugoslaviji	10,500.00
Vrednost inventarja	650.00

Skupno premošenje J. R. Z. 31. marca 1920. \$41,058.31

POROGILO NADZORNEGA ODBORA:

Podpisano nadzornika J. R. Z. sva pregledata knjige in listine v uradu ter nastajajo v popolnem redu in soglasju s predloženimi računi. Pri pregledu premošenja avta vse pri vseh vrednostnih listinah in investimentih njihovo nemalo vrednost.

Chicago, Ill., 14. aprila 1920.

Frank Kordić, nadzornik.

ZA ODBOR J. R. Z.: A. K. Šubic, pom. tajnik.

F. S. Tauchas, gl. tajnik.

Philip Godina, gl. blagajnik.

ja letos nastavil svojega podrepnika Sturma za cerkvenika. Ta samovolja je zbudila med vso slovensko veliko ogroženje. Trikrat so šli Smrčani k škofu, toda brez uspeha. Dne 22. februarja, na nedeljo po službi božji so vsi kmetje obstopili Sturma ter mirno zahtevali izročitev cerkevnikov. Nastopili so mirno brez hrupa. Sturm, gotovo nahujškan od gotove strani, je vložil proti svobodnemu kmetom posestnikom: Anton Preseniku iz Smrtna, Ivanu Dovču, iz Smrtna, Antonu Zajcu iz Obrja, Jakobu Blasu v Smrtnem ter drugim zasebno obožju zaradi razraženja časti, češ, da so ga omenjeni pred cerkvijo posvali z "pritepence" "nievrednec". Obožja, jezuitsko-misijarsko delo v zavijajuju dejstev, imputira kmetom, da se je po občini zdražilo in vihar. — Vse pride so zanikale inkriminare besede. Cerkvenik je pogorel in da se izogne še večji blažaji, je lepo tožbo umaknil. Omenjam, da je 70 občanov za staro vodo, dočim samo 4 podpirajo Sturma in Petriča.

Boj verižništva. Zaradi verižništva z usnjem je bila pri centralnem verižniškem uradu obsojena gostilnica Franciška Košaka iz Novega mesta na 1000 K. in dan zapora. — Občinstvo je bil kaznovan konjski tihotapec Anton Jelovšek z Vrhniko. 287. Centralni verižniški urad ga je obsolil na 6000 K. globe in štiri meseca zapora, ker je skušal par konj iztihotapiti v zasedeno ozemlje. Jelovšek je konje kupil pri posestniku Egidiju Bennu, v Stobu pri Domžalah za 25.000 K. na začen mu je dal 5000 K. Ko je 15. t. m. Beno pripeljal konje "Figovem" v Ljubljano, so mu jih zaplenili in poslali na "želeni hrib". Beno trpi občutno škodo. Jelovšek je že te konje prodal Logatcu Janezu Turku za 25.000 K., kateri mu je dal 1000 K. arc. Jelovšek je drugače delavec brez premoženja.

Odkrito veliko tihotapstvo v Mariboru. V Mariboru je že skoraj teden dni zelo primanjkovalo mesa. Dognalo se je, da so tihotapeci povzročili pomanjkanje mesa. Od mariborskih mesarjev sta pokupil arbska trgovca Milivoj Kospic in Raja Popović 28 za Maribor odločenih volov pištanec, katero so mariborski mesarji pobili in jih spravili v Himmerjevo hladilnico. Kospic je poskušal 3. t. m. pobite volce, katere je kupil od živinskih trgovcev Perchtolda, bratov Konradih in od Jožefa Kirbischha, uverogorit, da jih z izvoznicami Raje Popovića izvozi v Švico. Policia je njegovo namero preprečila in mesu na kolodvoru zaplenila. Kospic je imel ob arstaciji 200.000 K. domače in inozemski

Pozor rojaki!

Kdor želi iti delati na polje sladkorne pese naj pazno čita ta oglas. Jaz nisem noben agent ali zastopnik, temveč le delam za to družbo enako kot drugi delaveci v družini. Zato vam lahko odkrijem povem in pojasmim, kakšne razmere so pri tem delu in kaj se lahko zasihi. Naša družba plača po \$30.00 za vsak aker sladkorne pese. Plačamo vam vožnje stroške do dela, damo prosti stanovanje, velik vrt, kurič in drugo vse brezplačno. Lahko redite kravo in pršnico. Kdor želi sprejeti to delo in hoče pojasnila, naj se nemudoma obrne osebno ali pismeno do mene:

MATIJA EGREŠIĆ, 1148 N. Wells Street (Tel. Superior 6611), Chicago, Ill.

OWOSSO SUGAR CO., OWOSSO, MICHIGAN.

ZAHVALNO PISMO IZ STAREGA KRAJA ZA PREJETO BLAGO.

Srednja Vas 24/3 1920.
Gosp. F. Meissner,
SI Thomas Str.,
New York, N. Y.

Preljuba moja hči in moj svak. V začetku pisma vaju prav priverno pozdravim še posebno. Tebe Lojza in preljubega Fritza, z veseljem vam nazdraviam, da sem poslano mi kdo dobila, kjer je bilo vse notri, kakor sta mi pisala, še več kot sem pričakovala. Moja najiskrenje zahvala za vse kar ste mi poslali, tlog vam stetoro povrni, kako veliko veselje ste mi napravili.

Draga moja hči in zet, tisočkrat vaju pozdravljam in se vam zahvaljujem, ki ste mi toliko dobro izkazali s to posiljavijo, vse mi je tako neobhodno prav pršilo kar sta notri dala, vse je prišlo dobro in ne pokvarjeno, sedaj bom že na kak način nadaljevala samo da sta mi vse poslala. Bila sem v veliki potrebi.

Ljuba moja hči sedaj šele spoznam kako srečna je bila zamisla ura ko si se rodila, da mi daje tako podporo za moja starata, enako srečna minuta za rojstvo Fritza, kaj naj bi jaz revica počela, da nima Vaju dveh. Druga moja hči niti misli, ni nemoreš kako hudo mi je bilo ko sem moral prosliti ljudi za stare ene, da sem si vsaj lahko mojeg nekoliko povila, zdele se mi je, da so me že vsi ljudje bili, ker sem bila tako gredo razcapana. Sedaj si mi pa tako lepo oblekla in obula, da se počutim res srečno, kot da bi bila najmenj potasta zopetna sveža in mlada dekle. No sedaj so mi ljudje nevoščljivi, ker sem boljše oblečena od njih. Ne morem, pa ne morem se preveč zahvaliti za vse kar ste mi poslali.

Niti pojma nimam kako sta se vendar teko zmislila na mene in da sta mi vse tako ravno pravilno izbrala in izročila pravem in dobremu človeku Stranku-Horaku, 88-98 Ave., New York, N. Y. kišo, katero mi je vse vrednu tudi pripeljal iz Amerike, in me ni izročil.

Sedaj vaju še enkrat prav lepo zahvalim in vsa prosim, da mi se kaže pišete kakor hitro sprejmete to pismo.

Vaši mati Gertruda Grajš.

OPOMBA: Prihodnja pošiljanje gre v Jugoslavijo, početkom meseca Maj. Vse kiste ali boške morajo biti pri nas v uradu do dne 1. maja.

STRUKEL & HORAK,
88 Ninth Ave.,
NEW YORK, N. Y.

no nastopiti v agrarnem vprašaju, katero je, kakor bi sklepali iz proglaša novega hrvatskega kralja, že kratkomalo črtala iz svojega programa. Na Madžarskem so pripravljeni investi nekako, nadomeščilo za agrarno reformo samo v zemljedelčnih krajih in isto samem pričakovati od naše sedanja vlade, pri čemer se bo seveda predvsem oziralna na svoje pristaše v Bosni in Hercegovini, torej v onih deželah, kjer je med pristopom kraljestva v naši državi še največja revščina.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznjam zaostno vest vsem znancem in prijateljem, da nam je nemila smrt ugrabila iz naše srede brata

JURI STARICA.

Umrl je po kratki, mučni bolezni dne 14. marca 1920 v Stenbenville, Ohio. Bil je 38 let star, domač v Dolnega Suhorja, na Dolenjskem. Domača zapušča starša in eno sestro, tu v Ameriki pa enega brata in dve sestre. Bil je član družine "Slovenska Sloga" štev. 353 SNPJ, kogača je v obilnem številu prešel v angloški

zavod. Nadalje dogovoril, da želi v obilnem številu prešel v angloški zavod. Umrl je po kratki, mučni bolezni dne 14. marca 1920 v Stenbenville, Ohio. Bil je 38 let star, domač v Dolnega Suhorja, na Dolenjskem. Domača zapušča starša in eno sestro, tu v Ameriki pa enega brata in dve sestre. Bil je član družine "Slovenska Sloga" štev. 353 SNPJ, kogača je v obilnem številu prešel v angloški zavod. Umrl je po kratki, mučni bolezni dne 14. marca 1920 v Stenbenville, Ohio. Bil je 38 let star, domač v Dolnega Suhorja, na Dolenjskem. Domača zapušča starša in eno sestro, tu v Ameriki pa enega brata in dve sestre. Bil je član družine "Slovenska Sloga" štev. 353 SNPJ, kogača je v obilnem številu prešel v angloški zavod. Umrl je po kratki, mučni bolezni dne 14. marca 1920 v Stenbenville, Ohio. Bil je 38 let star, domač v Dolnega Suhorja, na Dolenjskem. Domača zapušča starša in eno sestro, tu v Ameriki pa enega brata in dve sestre. Bil je član družine "Slovenska Sloga" štev. 353 SNPJ, kogača je v obilnem številu prešel v angloški zavod. Umrl je po kratki, mučni bolezni dne 14. marca 1920 v Stenbenville, Ohio. Bil je 38 let star, domač v Dolnega Suhorja, na Dolenjskem. Domača zapušča starša in eno sestro, tu v Ameriki pa enega brata in dve sestre. Bil je član družine "Slovenska Sloga" štev. 353 SNPJ, kogača je v obilnem številu prešel v angloški zavod. Umrl je po kratki, mučni bolezni dne 14. marca 1920 v Stenbenville, Ohio. Bil je 38 let star, domač v Dolnega Suhorja, na Dolenjskem. Domača zapušča starša in eno sestro, tu v Ameriki pa enega brata in dve sestre. Bil je član družine "Slovenska Sloga" štev. 353 SNPJ, kogača je v obilnem številu prešel v angloški zavod. Umrl je po kratki, mučni bolezni dne 14. marca 1920 v Stenbenville, Ohio. Bil je 38 let star, domač v Dolnega Suhorja, na Dolenjskem. Domača zapušča starša in eno sestro, tu v Ameriki pa enega brata in dve sestre. Bil je član družine "Slovenska Sloga" štev. 353 SNPJ, kogača je v obilnem številu prešel v angloški zavod. Umrl je po kratki, mučni bolezni dne 14. marca 1920 v Stenbenville, Ohio. Bil je 38 let star, domač v Dolnega Suhorja, na Dolenjskem. Domača zapušča starša in eno sestro, tu v Ameriki pa enega brata in dve sestre. Bil je član družine "Slovenska Sloga" šte

INOVZEMSTVO.

D'Annunzijeva "protiliga na rodov".

Reka, 19. apr. — Gabriel d'Annunzio je pričel organizirati ligo narodov proti ligi narodov, obstojejo iz "manjšinskih elementov zatiranih ljudstev", katero misli krstiti za "reško ligo". Prva konferenca za ustanovitev d'Annunzijeve "protilige" se vrši 15. maja na Reki in povabiljeni so Črniogorci, Hrvati, Turki, Irci, Egipčani, Perzi, Indijci itd.

Leon Kochnitmilky (zelo do neče italijansko ime!), d'Annunzijev "tajnik zunanjih zadev" je dejal poročevalcu Associated Pressa sledete: "Reška liga bo vključila vsa ljudstva, ki so pod velikimi zatiralec. Pridružijo se nam Nemci v Saaru in Danzigu, avstrijski Nemci v Jugoslaviji in Čehoslovaki, Hrvati, Črnogorci, Irci, Maltezi, Maročani, Alžirski, Sirijani, Egipčani, Turki, Palestinci, Kubani, Portorican in Panameci. Nova liga bo velika liga demokracije (?) sponča na principu samoodločevanja in komunizma (!), toda brez boljševiškega terorja. D'Annunzio je vzel boljševizem, ga je raztelesil in je vzel vse, kar je dobrega v boljševiški konstituciji, kar je slabega, je pa zavrgel. Pesnik veruje v veliki duh nacionalizma, katerega bi boljševizem rad ubil. Za novo ligo smo izbrali zastavo, ki ima zlatno kačo na rdečem polju, kar pomeni revolucijo in večnost (?)."

Rusko-letonska mirovna konference.

Moskva, 19. apr. — Leti bodo sprejeli mirovne pogoje sovjetske Rusije, toda vseh koncesij, ki jih zahtevajo, ne bodo dobili. Letonija je zamudila ispo prilik, ker se ni pogajala za mir skupno z Estonijo pred stirim meseci; takrat bi bili Leti mogoče dobili več koncesij. Zahteve Letonije za odškodnino v obliku strojev, gozdnih koncesij in dežela ruske zlate rezerve so naletele na velik odpor. Joffe, načelnik ruskih delegatov, je odgovoril, da sovjetska vlada še vedno smatra ingzemsko obveznost s staro caristično vlogo za člane in dokler se to vprašanje ne reči z drugimi državami, se Rusija ne bo ozirala na Letonijo. Kar se pa tiče teritorialnih zahtev, predlagajo Rusi plebiscit v vseh spornih pokrajinah, to je da se taka vprašanja resijo na principu samoodločevanja.

Ekonomska vojna med Irci in Angledo.

Dublin, Irsko. — Irsko delavska stranka in kongres strokovnih unij sta sklenila bojkotirati Anglijo na gospodarskem polju. Delavskim organizacijam je naloženo, da se ne dotaknejo materijala, ki je namenjen za izvoz na Anglico. Pristaniščni delaveci so že pričeli izvajati sklep in nočijo nakladati prešicev, žita in drugih živil na parnike.

Kot poročajo iz Londona, bo Anglija odgovorila na bojkot z embargom na prehod, moko in sladkor, ki ga uvaža za Irsko.

Viskont French n' resigniral, ko je bilo poročano zadnjo nedeljo.

Potres v Mehiki.

Mexico City, Mehika. — 19. t. m. je bilo tukaj čutiti lahke potresne sunke. Iz Orizabe in Jejape javljajo, da so bili tam močni sunki in ognjenik Popocatepetel je pričel zopet bljuvati. Med ljudiani, ki se niso pozabili zadnjih potresnih katastrof, je nastala velika panika.

Vesti iz ruskega bojišča.

London, 20. apr. — Uradno počelo iz Moskve, datirano v nedeljo, se glasi: V okolici Borovja smo odibili poljske napade. Pri Možirju se vrši tisto bojevanje ob reki Berezini. V okolici Kamenc-Podolskega pri Ulici so rdeče čete uspešno odibile protinapade. Na obali Črnega morja so sovjetske čete prodile sedem milij južnovožvodno od Lazarevskije.

Ingradi in boji na Irskem.

Dublin, Irsko. — V pondeljek so se ponovili ingradi v Londonevruju med republikani in nisterškim pristanki Anglike. Policija je napadla obe stranki in razvile se je boje, ki je trajal vso noč. Ena oseba je bila ubita in več ranjenih.

Anglijska vlada na Irskem je dovolila političnim jetniki nekatere koncesije, da prepreči nepravi-

jetne gladovne stavke. Naznana je, da odslej bodo jetničari delali razliko med političnimi jetniki in drugimi navadnimi kriminalci.

Ameriški letaleci medejo bombe na ruska mesta.

Varišava. — Ameriški letaleci, ki služijo v poljski armadi, so 15. aprila leteli 90 milj daleč onkraj boljševiške fronte in napadli z bombami železniško spajališče v Žitomiru, južnozapadno od Kijeva. Metali so bombe na vlak, ki je vozil rdeče čete.

Anglezi bombardirajo kavkaško pristanisko.

Moskva. — Centralni sovjetski odbor v Tuapsu na Kavkazu je sporočil v Moskvi, da britški rušileci napadajo obrežja mesta na zapadni obali Kavkazije in mečejo granate na suho. Več prebivalcev je bilo ubitih. Sovjetska vlašča zahteva pojasnila od Angleza.

Denikin v Londonu.

London. — General Denikin, bivši poveljnik bele armade v južni Rusiji, je v nedeljo došel iz Carigrada v London. Denikin je povedal časnikarjem, da je "zelo truden" in da si hoče poiskati majhno hišico, v kateri bo počival kakšne tri meseca.

Ali je Anglija hotela imeti vojno?

Pariz. — Raymond Poincaré, bivši predsednik Francije, je objavil članek v "Le Matinu", v katerem potrjuje, kar je pisal angleški dramatik George Bernard Shaw pred enim letom, da bi bila Anglija lahko preprečila vojno leta 1914, če bi bila pravočasno informirala nemškega cesarja, da napove vojno Nemčiji, ako ta napade Francijo. Poincarjev članek na predvečeru zavezniške konference v San Remu je povzročil v Parizu veliko senzacijo.

Predsedniku Gvatemale se je zmešalo.

Washington, D. C. — Iz Gvatemale poročajo, da je bivši predsednik Manuel Cabrera, ki je pred nekaj dnevi kapituliral pred revolucionarji, spremščen v celici. Predsedniku Gvatemale se je zmešalo.

Washington, D. C. — Iz Gvatemale poročajo, da je bivši predsednik Manuel Cabrera, ki je pred nekaj dnevi kapituliral pred revolucionarji, spremščen v celici.

SKOZI TRST

Končno so se razmere toliko naredile, da je Jugoslovom mogoče potovati domov skozi Trst. To je velike vrednosti zlasti za one potnike, ki imajo veliko prtljage.

PARNIKI, KI PLJUJEJO NA DOBROVNIK IN TRST.

15. aprila — še ne imenovan 30. aprila — Belvedere, 8. maja — President Wilson.

PARNIKI, KI VOZZJO NA HABEE ALI CHERBOURG.

14. " — La France, 14. " — Royal George, 22. " — Rochambeau, 24. " — La Touraine, 24. " — Maurétanie, 1. maja — La Lorraine, 8. " — La Fayette, 8. " — Imperator, 12. " — La France, 22. " — Mauretanica.

Navedeni vojni red je podprt sličnim spremembam. Pišite po ceniku za posamezne parnike in razrede.

POTNI LISTI: — Potnikom prekrbim potne liste in druge, kar rabijo za potovanje.

IZ STAREGA KRAJA: — Na 23. februar, so prišli v Ameriko prvi slovenski naseljeni, katerim sem posiljal karte. Ako želite tudi vi dobiti sem svoje sorodnike, mi pišite za tozadnevo pojasnila.

Majhitrejše so sedaj podlje dar, potom drafta. Poslužite se tega načina za pošiljanje.

DENAR POŠILJAM PO DNEVNIH KURZNIH CENAH.

LEO. ZAKRAJSEK
70—8th Ave.
New York, N. Y.

Pošiljamo denar v staro domovino.

Sedaj lahko pošiljamo denar v vse kraje na Slovensko, Hrvatsko, Dalmacijo in Istro.

Nadalje pošiljamo denar tudi v Srbijo, Bulgarsko in Rumunsko.

Jamčimo za vse posiljani denar, enako kot pred vojno, da bude hitro in točno izplačan.

KASPAR STATE BANK
1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

jetne gladovne stavke. Naznana je, da odslej bodo jetničari delali razliko med političnimi jetniki in drugimi navadnimi kriminalci. Cabrera je pred svojim padcem ukazal peščici svojih zadnjih čet streliati iz topov na glavno mesto kar na slepo. Granate so naredile veliko škodo. Zdi se, da se je Cabrera zmračil um v hipu, ko je sprevidel, da je premagan.

Morgan bo financiral Avstrijo?

Pariz. — Tukajšnja avstrijska delegacija je potrdila vest, da se vlašča na Dunaju pogaja s finančno tvrdko J. P. Morgan & Co. v New Yorku za večje denarno posilje, ki ima postaviti republiko Avstrijo na trdne noge.

PATENT.

Ako katerega izmed Slovencev veseli in da je pripravljen pomagati finančno zaščiti NOVI PATENT in sicer moj lastni patent, kateri se nahaja v patentnem uradu v Washington, D. C., ki je bil že pregledan in spoznan dobrim. Kakšen je, se v javnosti ne pove. Povem lahko samo toliko, da je koristen in spada pod del pohištva, radi se v vsaki hiši in je nekaj novega v sanitarnega. Potrebujem partnerja, da mi pomaga plačati stroške za nadaljnje patentiranje in sicer za državo Kanado, Anglijo in Francijo. Stroški ne bodo posebno visoki. Za to sem pripravljen partnerju odstopiti del odstotkov prodajne vrednosti.

Sam nimam dovolj denarja. Za vse pojasnila pišite na naslov: FRANK LIPAR, box 274, Cromwell Minn. (Crow Wing Co.)

Zadimbo, Šellida in najraznovrstnejša.**DOMAČA ZDRAVILA**

katera pripravlja magr. Kneipp, imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni cenik.**MATH. PEEDIR**

P. O. Box 772, City Hall Station,

NEW YORK CITY.

Edini starokraški SLOVENSKI ZDRAVNIK v Pensylvaniji

DR. M. MILOJEVICH

bivši vojaški zdravnik in večletni zdravnik deželne bolnišnice v Gradeu na Stareskem.

317 — Wood Street
PITTSBURGH, PA.

DR. JOS. V. GRAHEK

edini slovenski zdravnik in ranocelinik v Pensylvaniji. Zdravi vse otročje, ženske in možke bolezni.

Uradne ure so: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2888

843 E. Ohio Street,
N.S.PITTSBURGH,PA.

Zadimbo, Šellida in najraznovrstnejša.**DOMAČA ZDRAVILA**

katera pripravlja magr. Kneipp, imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni cenik.**MATH. PEEDIR**

P. O. Box 772, City Hall Station,

NEW YORK CITY.

GRAMOFONSKIE PLOSCE

PUŠča po novi cenik

Velika zaloge ur in sestinice**Wm. Sitter Co.**

5805 St. Clair Av.

Cleveland, Ohio

Ustavite se pri tej ur, in ste na pravem prostoru

Severa's Blood Purifier

(Severova Krščilstvo), ki je priznani kot regulator sistema na posiljanje naravnih izločevanjih, ki ter tako odpravi, mahrje, rana, izpuščanje, pršice in splošno hiranje. Poskusite ga. Naprodaj v vseh lekarinah. Cena \$1.25 in 50 daval.

W. J. SEVERE LTD.,
CEDAR RAPIDS, IOWA

IZŠEL JE

Angleško-slovenski Besednjak.

(English-Slovene Dictionary)

25,000 angleških besedi tolmačenih na slovensko. Cena \$5.00. Sestavlil Dr. F. J. Kern. Naroči se na sledeči naslov:

DR. F. J. KERN,

6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Pošljite postal ali Express Money Order, Check ali denar v registriranem pismu.

Premislite dobro, komu boste izročili denar za pošiljanje v stari kraj ali pa za vožnjo listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in slorabe, vsak skuša početi hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakoni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane zaprte starim izkušenim in premožnim tvrdkam; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljatve se zadnji čas primeroma sedanjam razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

300 kron	\$2.70	1,000 kron	\$ 8.00
400 kron	3.60	5,000 kron	40.00
500 kron	4.50	10,000 kron	78.00

Oznacene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi.

Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKER.

1000 KRON ZA \$8.00

PROSVETA

GLASILLO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene vseh poslov in storitev, ki so ne vratajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Canada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Načrt na vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2857 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

THE ENLIGHTENMENT

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v oklepaju n. pr. (Marca 31-20) poleg vsega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dano v potek naročnina. Posrednik je prav tako, da se vam ne ustavi list.

POČASI, POČASI GRE S PROFITARIJI.

Dnevniški niso te dni le poročali, da so bili aretirani nekateri kolodvorski uslužbenci v Chicagu, ker ovirajo železniški promet, pravzaprav meddržavno trgovino in so kršili Leverjev živežni zakon, da so bile vojaške čete odpalone v Kewanee, kjer so nastali stavkovni nemiri, ampak tudi, da je bilo na železniških tarih v Chicagu štiri in osemdeset voz krompirja, katerih niso komisijonski trgovci odprli. Nekateri trgovci so celo odprtli priznali, da zaradi tega ne razlože krompirja iz železniških voz in postavijo na trg, da ostane cena visoka.

Vsekod, ki čita časnike v Chicagu, se je lahko koncem minolega tedna prepričal, da je cena za sto funtov krompirja v trgovini na debelo poskočila na \$7.75. In če so konzumentje vprašali, zakaj se draži cena, so prejeli za odgovor, da je stavka kolodvorskih uslužbencev podražila krompir.

Ako so bili aretirani kolodvorski uslužbenci, ker so kršili Leverjev živežni zakon, bi prav nič ne škodilo, če bi zaprli trgovce, ki so zakrivili, da štiri in osemdeset voz krompirja ni bilo pravočasno razloženih, saj po Leverjevem zakonu vsakdo greši, ki zadržuje iz gotovih vzrokov živež od trga.

Ljudstvo v Chicagu sodi, da so bili obtoženi kolodvorski uslužbenci po Leverjevem zakonu, tedaj zaslužijo tudi trgovce, da pridejo na zatožno klop, ki so zadržali krompir od čikaškega trga z namenom, da obdrži visoko ceno.

Seveda s profitarji gre počasi! Denar imajo, da si najamejo najboljše zagovornike, če morajo pred sodišče, svoje manipulacije pa tako uravnajo, da jim je težko kaj dokazati. Svoje najboljše zagovornike pa imajo v velebizniškem časopisu, ki vsako profitarsko dejanje oderuhov prikaže v taki luči, da je naravna posledica razmer.

Profitarji že vedo, zakaj temu časopisu pošiljajo velike in mastno plačane oglase, ki dnevne igra komedijo, da zastopa ljudske koristi, v resnici jih pa vsaki dan izda.

Kako služijo postave, ki so bile sprejete proti profesionalnim postopačem? — Dokler je trajala vojna, so nekatere države sprejele postave, ki so določala, da mora vsak moški do gotove starosti delati določeno število ur v tednu. Delavci so seveda protestirali proti takim postavam, podporniki teh postav so pa na proteste odgovarjali, da te postave niso namenjene za stavkujoče delavce, ampak le za profesionalne postopače. Med državami, ki so sprejele take postave je tudi West Virginia. Postava dolga, da mora vsak zdrav moški v starosti med 16 in 60 letom delati 36 ur v tednu.

Dozdaj niso zaprli še nobenega profesionalnega bogatega postopača, ki je živel od dela družih, ampak aretirali so Charles Boswella, predsednika lokalne rudarske organizacije v Lowsville. Sodnik je zanj določil pet sto dolarjev poroštva in pridržal ga je za veleporoto. Tožiteljica je pa rudniška kompanija!

Ta aretacija govori jasno, zakaj so bile sprejete take postave. Premirje je bilo že zdavnej sklenjeno, bojni truč na bojiščih je tudi že zdavnej vtihnil, toda postava pa še živi, ki služi, da lahko spravijo v zapor stavkujočega delavca.

Kruh in zopet kruh! — "Foreign Affairs", list za mednarodne zadeve izhajači na Angleškem, navaja tri vzroke, ki so merodajni za obnovitev trgovskih stikov z Rusijo. Ti vzroki so sledeči: Zmaga sovjetskih armad nad Kolčakom, Denikinom, Judeničem in drugimi nasprotniki sovjetske Rusije. Francoska in britska vlada se zavedata, da ne moreta apelirati na svoje armade, da gredo v boj proti sovjetski Rusiji. Tretji vzrok naraščajoča podražitev kruha.

Kruh je torej med glavnimi vzroki, ki govore za vpostavitev trgovskih stikov s sovjetsko Rusijo.

Zakaj?

Lačni in prazni želodci so zelo nevarni vladnim političnim strankam ob času volitev in če želodci ob takem času preveč krušijo, se prav lahko dogodi, da vladne večinske stranke postanejo manjšinske. In takega dogodka se boje vladne politične stranke, ker pomeni, da ne bodo več vladale, ampak da bodo vladane.

ALI BO KROMPIR NA ŽELEZNIŠKIH TIRIH ZAPLENJEN?

LUDSTVO ZAHTEVA OBRAČUN S PROFITARIJEM

Preiskava zaradi podražitve sladkorja je pričela pred veleporoto.

Chicago, Ill. — Dva važna produkta za ljudsko prehranitev sta zadnje tri tedne tako podražila, da je splošna ljudska sodba, da je treba proti profitarjem nastopiti z vso strogostjo po Leverjevem zakonu, kateri je se to ne storil, ne bo konca nepokoj v industriji. Krompir je dosegel tako visoko ceno, da je izginil z delavske mize in postal prava delikatesa. Sladkor so še pred dobrimi štirimi tednimi prodali po osemnajst centov funt, zunaj pa stane funt sladkorja od pet in dvajset do osem in dvajset centov.

Zastopniki vlade Združenih držav bodo po najnovejših poročilih predlagali sodniku Landisju, da izda odredbo za zaplenitev krompirja, ki se nahaja v železniških vozovih. Če bo sodnik odredil zaplembo krompirja, tedaj bodo preve tri vozova takoj po zaplambi prodali na javni dražbi.

Veleporota je zaslikala Orrin K. Earla, kralja krompirja v Chicagu, in še šestnajst drugih komisjonarskih trgovcev. Stavljena so jim bila razna vprašanja in njih odgovore bodo primerjali z beležkami v njih poslovnih knjigah. Earl in njegovi tovarši so seveda trdili, da so nedolžni in da niso zakrivili podražitve krompirja. Earl je trdil, da je po zimi došlo prav malo krompirja v Chicagu, ljudje so pa pojedli prav izredno veliko krompirja.

Kralj krompirja se je sam ujel s to izjavo, kajti je po zimi prislo malo krompirja na trg v Chicagu, ga ljudje tudi niso mogli veliko pojesti, ker učenjaki še niso izumili sredstva, da bi iz lovcice ali kamna iz čikaške okolice delali krompir po kemičnem procesu, da tako zadoste pravljici o prihodu blaga na trg in zahtevi po njem, ki jo trgovci, posebno pa profitarji radi oznanjujejo ljudstvu kot čisto resnico.

Namestnik državnega pravdnika Robert A. Milroy, ki vodi preiskavo proti profitarjem, je izjavil, da so se komisijonski trgovci poslužili zmešnjave v železniškem obratu, da navijejo cene navzgor. Temu je dodal, da bo preiskava pokazala, da postoji med komisijonskimi trgovci zaroča, da drž krompir proč od trga, kar povzroča umetno pomanjkanje krompirja na trgu.

Povdari je pa sledi: "Mi povdamo do dna. Vlada hoče izvedeti, zakaj je danes cena za krompir skoraj še enkrat tako visoka, kot je bila pred dvema tednoma."

Uradniki jugičnega departmента preiskujejo, zakaj je zdaj naenkrat nastalo pomanjkanje sladkorja na trgu. Pozvani bodo mogoče trgovci na debelo in droben pred veleporoto, da jih zasilijo.

300-ODSTOTNA DIVIDENDA.

Easley, S. C. — Če vprašate tekstilne barone v tej državi, v kateri garajo celo otroci v tovarnah zanje, ki sodijo v solo, kako gre s podjetjem, tedaj napravijo tako kisel obraz, kakor da so pred bankrotom. Finančna poročila podajajo popolnoma drugo sliko o položaju tekstilnih baronov. Te dni je podala tukajšnja tovarniška družba za tekstilne izdelke svoje finančno poročilo, ki pokazuje, da je družba proglašila, da izplača 300-odstotno dividendo svojim delničarjem v prednostnih delničah, ki bodo nosile po sedem od sto obresti.

BOGAT MIŠETAR OBTOŽEN PROFITARTVOM

New York, N. J. — E. R. Sherrubne je otočen profitartvom. Obtočen mu očita, da je kupil 960.000 funtov sladkorja po 16½ centov funt, prodal ga pa je po 21¾ centov. Profit pri funtu sladkorja je znašal nad pet centov.

Angloški železničarji zahtevajo več mezo.

London. — Organizacija železničarjev v Angliji je predložila vladu zahtovo za novo povrašanje mesece. Železničarji zahtevajo pričutno pet dolarjev več na teden.

VLADA SE LAHKO SPREMENI KADAR HOČE LJUDSTVO.

TAKO PRAVI DRŽAVNI PRAVDNIK V WISCONSINU.

Majhna spremembu v ustavi in Amerika je lahko sovjetska ali socialistična republika.

Madison, Wis. — "Ameriško ljudstvo lahko ustanovi sovjetsko, socialistično ali komunistično obliko vlade brez nasilne revolucije, samo ako hoče. Edino, kar je treba, je spremembu drugega oddelka v 1. členu zvezne ustave in ustvarje pravljic in pravice, da se načini zastopniki v vladi, da spravijo ta nerodni in korumpirani državni voz vsaj tako daleč, da bi prišlo do volitve in da izreče pri teh ljudstvu svojo uničujočo sodbo nad kapitalističnim razredom.

Res, z veliko težavo in velikim samozatajovanjem je naša stranka, ki je zastopnica razredno-zadevnega, socijalno-demokratičnega delovnega ljudstva, prigrala tako daleč, da je bilo treba določiti le se volilni dan. Tega reakcionalnega elementa niso hoteli. Klerikalci pa se volitvam uprili na vso moč in posrečilo se jim je priti zopet na krimilo. Tam, kjer je v starji Avstriji sedež Stenberg, tam sedita danes reakcionalni elementi niso hoteli.

Blaine je v svojem zanimivem govoru dejal, da Izjava neodvisnosti opravljuje revolucijo, kadar koli ima ameriško ljudstvo pravljicni vzrok za to. Vendur pa je našla revolucijo popolnoma nepotrebna, ker ima ljudstvo volilno pravico.

Blaine je reklo dalje:

"Če bi ne bilo v Ameriki svobode govora, svobode tiska, zborovanja in splošne volilne pravice, tedaj je revolucija opravljena in kdor bi ji nasprotoval, bi sramotil naše revolucionarne očete. Ljudstvo ima pravico spremeniti vlado kadarkoli hoče. Ljudstvo jo lahko predprugači ali zavrne. Ako se spremeni člen ustave, ki določa, da se mora plačati zaplenjenemu lastniku, da se lahko ustanovi socialistična republika čim se volilci v večini izrečijo za to spremembu."

Blaine je ostro oboščil izključenje socialističnih poslancev iz legislative v New Yorku. Tisto urko, ki je stranka večine izključila iz zbornice zastopnika manjšine, je v New Yorku prenehala ekscitirati reprezentativna vlada. "S postavljena stališča" je nadaljeval Blaine — ni mogla newyorska legislatura izobčiti socialističnih poslancev v skupini iz razloga, ker so člani opozicionalne politične stranke. Edina postavna procedura je, da se vsak poslanec zasliši posamezno in dokazati mu, da treba kaže dejansko izvršen zločin, drugače ne more biti izključen, ako je bil postavno izvoljen."

V govoru o pravici revolucije je Blaine tudi reklo, da je po njegovem mnenju revolucija opravljena v vsaki državi, v kateri se vlada ne ozira na želje večine ljudstva. On je za revolucijo in republiko na Irskem in ljudstva v Indiji in Egiptu imao tudi pravico do neodvisnosti. Kjerkoli je nemogoče z glasovnicem spremeniti tiranskih razmer, tam ima ljudstvo prav, da se dvigne s silo proti vladam.

Tako je dejal generalni pravnik v državi Wisconsin — in kolikor je do danes znano, ga justični tajnik Palmer še ni pustil aretrirati.

DELEGACIJA PRI WILSONU ZAHTEVA OPROSTITEV POLITIČNIH JETNIKOV.

Washington, D. C. — Dne 20. aprila je bila pri predsedniku Wilsonu delegacija, katere je vodil Basil M. Manly, bivši supredsednik vladnega vojnega delavskega odbora. Delegacija je urigala Wilsona, da naj osvobi politične jetnike iz zaporov. Spomenica, katero je delegacija predložila Wilsonu, se posebno zavzema za Debša. Spomenico je predložila gospa Champ Clark, soproga bivšega predsednika poslanske zbornice.

CRNOROKARSKO MASČEVANJE.

Chicago, Ill. — Giotone Lopresti, veletrgovec, je bil umorjen ob črnorokarjev 6. marca 1919. Od tega časa je prejemal njegov brat Paul grozilna pisma. Zadnje pismo je prejel pred enim mesecem, v katerem so črnorokarji zahtevali od njega dva tisoč dolarjev. Paul se ni brigal za grozilna pisma. Zdaj so razstrelili bombu pred njegovim trgovino, ki je na pravila precej škodo na posloju in na bližnjih hišah, rapjen pa je bil nihče.

Klerikalna vlada.

Zmanj pričakuje delovno ljudstvo, da se izboljšajo živilske razmere. Vlade pridejo in gredo zopet, vse pa vstaja pri starem. Pri nas vladejo vseporovska pravljica, ki so nemoteno na svojem grdem poslu. Klerikalizem ponosno dviga svojo glavo, kakor pred vojno. Socialisti smo nekoliko mesecev poskušali napraviti red v državi in varovati koristi delavne ljudstva. Ni šlo vse po naši želji, zato, ker so nam tako v centralni, kakor tudi v pokrajinski vladi nasprotovali ali zdrženi zastopniki kapitalističnega razreda, tako od klerikalne, kakor od liberalne plasti. Trudili so se načini zastopniki v vladi, da spravijo ta nerodni in korumpirani državni voz vsaj tako daleč, da bi prišlo do volitve in da izreče pri teh ljudstvu svojo uničujočo sodbo nad kapitalističnim razredom.

Res, z veliko težavo in velikim

General Wood (drvo) je dobil

v Chicagu več kot 100.000 glasov

za predsedniškega kandidata pri

zadnjih primarnih volitvah. To je vsekakor zmaga ljudstva, ki je

proti militarizmu.

To je vendar tako enostavno!

General Wood (drvo) je dobil

v Chicagu več kot 100.000 glasov

za predsedniškega kandidata pri

zadnjih primarnih volitvah. To je

vsekakor zmaga ljudstva, ki je

proti militarizmu.

To je vendar tako enostavno!

General Wood (drvo) je dobil

v Chicagu več kot 100.000 glasov

za predsedniškega kandidata pri

zadnjih primarnih volitvah. To je

vsekakor zmaga ljudstva, ki je

Socialni preobrat v preteklosti.

(Nadaljevanje.)

Zadruga je bila "genus" pri starih Rimljanih, "genos" pri starih Grkih, "sept" pri starih Keltilih, "clan" pri starih Škotih, "kin" pri Anglo-Saksah, "kuni" pri Gotih in "kuenne" pri starih Nemcih, dočim imamo v staroindijanskem Sanskritu besedo "ganas". Vse te besede izvirajo — kakor pravijo filologi — iz stare ariske korenike "gan", to je "rodit", torej rodovina. Izrazi genus, genos, in ganas v latinsčini, grščini in v Sanskritu — kakor tudi besede gigno, gignomai in ganamai (t. j. roditi) v omenjenih treh jezikih — so si videti zelo sorodne in to menda potrjuje teorijo, da vse indeoevropski narodi izvirajo iz enega pradavnega rodu, ki je govoril en sam jezik.

(Enakih podobnosti je najti tudi v mnogih drugih besedah omenjenih narodov, posebno v besedah, ki označujejo sorodstvo. N. pr. mati je latinsko mater, grško μήτηρ oziroma mat, staroslovensko mat, nemško Mutter, angleško mother, dansko in švedsko moder, v Sanskritu mata, dočim je stara ariska korenika "ma". — Brat, latinsko frater, grško fratros, nemško bruder, angl. brother, švedsko broder, perzijsko brادر, iransko brادر in v Sanskritu bhrat; ariska korenika "bar." — Sestra, lat. soror, angl. sister, gotsko swister, nemško schwester, švedsko systir in v Sanskritu svasta. — Dalje beseda sto, staroslovensko suto, lat. centum, grško κατον, keltsko cef, v Sanskritu satam itd.)

Bratovščina zadrag pri starih Grkih je bila fratra, pri latinskih rodovih pa curia.

Zadruga je bila najstarejšega časa organizacija sorodnikov, ki so izšli iz ene matere. Zadržani sistem je bil takoj od začetka v tesni zvezi z razvojem družine. Sistem se je pojavil še v divjaški dobri, ko so divjaki spoznali, da je boljše za njihov zarod, če se izključi spolno občevanje med najbližnjimi krvnimi sorodniki, to je med brati in sestrami. To pa ni bilo možno preprečiti drugace, kot da je mati odredita, da se izključijo njeni sinovi iz krvne zvezze in da si poščejo hčere druge matere; čeravno so njene hčere morale iskati moških drugih matere. Tako je nastala rodbinska organizacija v svrhu, da se uredi doseg anarhistično spolno razmerje; obenem se je pojavila družina, ki predstavlja najstarejšo obliko zakona, ako odstoji prejšnji "zakon" bratov in sester. Morgan imenuje to družino punalujansko po izrazu "punalua", ki je pri havajskih divjikih "priatelj". Divjaki na Havajih imajo še danes te vrste zakon in havajsko žena imenuje vsakega moškega, razen svojega krvnega brata, "punalua", kar je toliko kot priatelj in obenem soprog. Vsi bratje v tej družini namreč poljubno zamenjavajo svoje žene in sestre ravno tako zamenjavajo svoje soproge. To ni poligamija (mnogočastvo) niti polijandrija ((mnogomasto), temveč svobodno spolno življenje v primitivni rodbinski organizaciji, iz katere so pa izključeni krvni bratje in sestre.

Prvotna zadraga je torej skupina hčera iz ene matere in se vleče od hčere do hčere; sinovi, ki si morajo iskati žene iz druge matere, spadajo k zadragi dotedne matere. Mati je vladar v taki organizaciji. Ona je položila prve postave in vsi člani so se ji morali pokoriti. To je čisto naravno, kajti oče je v razmerah gori opisanega zakona nepoznan in ne pride v poštev. Vsi člani zadrage imajo ime po materi in vsi sorodniki, spadajoči v svojo organizacijo, imajo enako ime. Ta imenuje se kača od roda do roda in ko je zvezre rodot nastalo ljudstvo ali narod, je navadno sprejel pravdavno materinsko ime. Imena posameznikov so bila tedaj nepotrebna, kajti ljudje so se poznavali po organizacijah in to je bilo dovolj. Edina postava, ki je takrat veljala, je bila, da si brat ne sme iskati žene v zadragi svoje sestre.

Za primera vzemimo avstralske divjake, imenovane Kamilaroje, ki so še danes tako organizirane. To pleme je razdeljeno v štiri družinske organizacije. Moški se imenujejo po zadrukah Ipa, Kumbo, Muri in Kab, ženske pa Ipata, Buta, Mata in Kapota. Vsi moški in ženske v zadragi so si

bratje in sestre, čeprav so iz več mater, in vsledtega se ne smejo ženiti med seboj. Spolno razmerje je urejeno po sledenem navodilu: Kapota sme imeti moske v drugi Ipa in nobenega drugega: Mata sme imeti Kumbo, Buta, sme imeti Murija in Ipatu Kubija. Posamezniki so tukaj izgubljeni. Cela moška organizacija je poročena s celo žensko organizacijo. Tukaj imamo torej najnižjo organizacijo, fakrsne ni več nikjer drugje na svetu. Ko bomo govorili o ameriških Indijaneh, bo čitatelju jasno, na kakli veliki višini so bili indijanski barbari ob času njihovega odkritja nad današnjimi avstralskimi divjaki! S tem pa ni rečeno, da Indijane niso imeli enake organizacije v davnih preteklosti. Dokaz je sistem rodovinskih zadrug, ki se je pri vseh rodovih razvil iz enakih razmer.

Ker je zadraga — kakor že omenjeno — v tesni zvezi z družino, je razvoj zadružnega življenja vedno vplival na družinsko organizacijo: Prvotna zadraga z materinskim pravom je živila skozi vso divjaško dobo in je segala do srednjega stadija barbarizma. Indijanski rodovi z nekatrimi izjemami so še imeli materinsko pravo, ko so jih našli.

Upavitelj.

Chisholm, Minn.

SLOVENCI POZOR!

Letošnje leto kakor se vidi bude šlo veliko naših Slovencev na kmetije in bodo rabili kmetijsko orodje. Torej kdorkoli bode kedaj potreboval kakršnokoli kmetijsko rodje, raznovrstna semena, itd. obrnite se do nas.

V zalogi imamo vozove, pluge, različne brane, stroje za kosit travo, za grabiti in (tractörje) stroje za orati. Uljudno se vam priporočamo, da pridejo k nam osebno in se prepričate o kakavosti in nizkih cenah, prideite vse eno če imate denar ali ne, dobro došli!

Pri nas lahko kupite vse stvari na lahka mesečna odpalila. Torej mi smo vam vedno na razpolago kadar ste v potrebi.

STONICH BROS.

Tgovina vsakovrstne železnine in pohištva.

CHISHOLM, MINN.

POSOJUJEMO DENAR

na prvo vknjižbo do 75% vrednosti, 1% na mesečna izplačila, ali regularno po 6% interes.

DAN L. PARSONS
First National Bldg.,
Johnstown, Pa.

(Pišite po pojasnilu v slovenškem jeziku na Stephen Zabriša, Park Hill, Pa.)

GROZDJE

zmesto v prašek (powder) se da v vodo in se lahko takoj piše. Je le malo slabje od vina, samo niti alkohola. Stane 8 do 9¢ na galon, he malo sladkor je treba. Funt teza praska stane \$2.35, s posiljanjem vred. Zadostuje za 30 do 35 galon. V pismu posiljite Moncy Order ali ček, mi vam pošljemo novodila in prašek. — A. HORWAT, 1903 W. 22nd St., Chicago, Ill.

SAMO \$5.00

stane radi premenitve stanovanja zanimiv roman v 56 štev.

"Milionska nevesta"

Se samo nekaj izpisov je v zalogi.

Kdor želi naročiti lepo zgodovinsko povest "DRMULCEVEGA TONETA", ki bo izšla v licenčni knjigi in bo stala samo \$1.00, naj se takoj naroči, da ne bo prepozen.

JOSEPH TOMIC,
2424 So. Harding Avenue,
CHICAGO, ILLINOIS.

mo otroci pravico vzeti zapuščilo unlega člena zadruge.

Omenjeni dve sprememb — ki sta se naravno najprej izvršili pri najbolj naprednih rodovih — sta bili prva radikalna poteza, ki je vodila do razsula starega sistema. Spremembe sta prišli radi gospodarski razmer. Privatna lastnina je naraščala in možje, ki so v boju osvojili bogat plen, so smatrali, da imajo edino oni pravico do plena. Izajdite so se mnogih in boj, kdo bo imel več koristi od iznajdb, je zopet izpadel v prid močnejšega moža.

(Nadaljevanje.)

UPRAVNISTVO

opozarja vse naročnike in druge citatelje, naj nikar ne kupujejo nobenih posebnosti iz posameznih oglasov, ki se nahajajo v listu, ker nekteri so direktno zapeljivi.

Vsekaj naj bo zelo previden in se vselej, če le mogoče predno kupi iz oglasov, prepriča. Za vse oglase so odgovorni le oglaševalci sami, nobene odgovornosti ne prevzame upravnštvo in ne lastnik lista. Oglase imamo zato, da nam pomagajo plačati list, kateri je vsak dan dražji v tiskarni in vse povsod. Torej bodite previdni, če se pa nahraste, tedaj vse to prislišite sami sebi in ne nam.

Upavitelj.

HOTEL SERSHEN.

VELIKI SOENSKVO-ANGLESKI TOLMAC. Knjika obsega poleg slov.-angl. slovne, slov.-angl. razgovore za vsakdanjo potrebitno, navodila za angleško pisavo, spisovanje angleških pisem in kako so postane ameriškanici državljan. Vrhuta ima knjiga dodaja največji slov.-angl. in angl. slovar.

To je najboljša in najbolj počitna knjiga za priučenje angleščine in ne bi smelo biti slovenskega naseljenca ki bi te knjige ne imel.

Knjiga trdo in okusno v platnu vezana (430 strani), velja \$2.50 in je dobiti pri

V. J. KUBELKA,
530 W. 145th St., New York, N. Y.

NAPREDEK.

"Prosleta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjă z njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosleti. — V zalogi imam vse blago za vsakdanje potrebitne po zmerni ceni.

ANTON ZORNICK,
Hermine, Pa.

C. S.

Edina Slovenska revija.
Izhaja mesечно na 36 stranah in velja za vse leto \$3.

C. S.,
2711 S. Millard Ave., Chicago, Ill.

HOTEL SERSHEN.

Najboljša jedila, prenočila in točna postrežba. Vsi, ki votujete preko Cleveland-a, ste dobrodošli. Torej kadar se mudite v Clevelandu ali Collinwood, Ohio, tu se vam nudi lepa priložnost pri:

HOTEL SERSHEN,
604 E. 152nd Str., Cleveland,
Collinwood, Ohio.

Vzemite Collinwood St. Clair ali pa St. Clair Collinwood vodljivo kar.

PATENTI

KNIGA ZASTONJ

Pišite po Slovensko knjigo, katera vsebuje vse potrebitne podatke o iznajdbah in patentih. Pišite nam se danes in jas vam pošljem.

KNJIGO ZASTONJ

Jaz imam 80 let skrbnje kot advokat za patente in v mojih rokah vse stvari, ki jih želite patentirati dobesedno najboljšo potnost. Pišite se danes in vam pošljem.

A. M. WILSON,

Registered Patent Attorney,
312 Victor Bldg.,
Washington, D. C.

SKUPNA RAZPRODAJA

POSEBNO SAMO ZA TRIDESET DNI.

Tukaj je ugodna prilika. Mislite si kaj vse lahko dobiti za polovico cene prave vrednosti. Nill vredno se poslužiti tega v tem draginščem času? Sploča se vam, da primerjate ceno in vrednost blaga in se odločite naročiti SE DANES. Pomnite ta ponudba velja le za 30 dni. Mi imamo le 5000 teh skupin zbranih in pripravljenih v to svrhu, še bodo kot "ocvirk" še prej nego preide 30 dni. Kdor prvi pride temu se prej streže. Torej naročite takoj! Predno boste razprodano.

Ta skupina kot kaže slika sestoji iz:
1. Krana napol svilene nedeljske srajce v različnih barvah. Trpečno narejena in se bodo dobro prala. Velikost v ratu je od 15 do 17. Cena ..... \$ 4.95
2. Dva parva volnene spodnje oblike (dve spodni srajci in dvojni hlač). Beli ali sive barve. Trpečno izdelane. Jamčena za najmanj par let. Velikostna cena je 34 do 42. Dva parva za ..... cena .....
3. Eno delovno srajce enaka vojaškim srajcam. Trpečno izdelana. Jamčena za pet let. Velikost v ratu 15 do 17. Cena 3.18
4. Dva parva gokavje pa delu. Izdelana iz modnega platna. Trpečno vrljane. Za dva parva, cena 1.00
5. Dva parva težkih volnenih nogavic. Dvojni podplati in ojsčane pete. Te se bodo dolgo nosile. Dva parva za ..... Cena 1.00
6. En par čevljev. Vojaške vrste. Munson izdelka. Izdelan iz najboljšega izbranega umja. Ročno vrnjen. Dvojni podplati. Siti in abiti s klinčki. Jesik vremen, da varuje pred vodo in prahom, črne ali rujave barve. Se bodo trpečno dolgo nosili. Velikost od 6 do 12. Vredni \$7.50 Cena 5.00

Vsega skupaj je 14 komadov. Skupaj stane le \$18.95

Druge prodajalne bi vam računile za isto blago najmanj \$20.00. in se vred. Naša posebna ponudba je le za kratko dobo. Naročite sodaj predno potecete na zalogu.

Torej ves sestav skupaj stane le \$18.95

Vam je li mogoče presreti to priliko. Zapomnite si blago je absolutno in popolnoma jamčeno. Vsakdar bo videl ta sestav bodo hitro in v veselju naročil v prijeli to priliko.

Vaši prijatelji bodo takoj hoteli naročiti enkrat vidijo. Pošljite im nam vase naročilo, tako da bodo tudi sosedje in prijatelji videli in imeli še pravi čas naročiti predno potecete doba 30 dni.

Pri naročaju tega sestava ne risikirate ničesar. Naša jamčenja vas popolnoma varuje pred tem. Blago lahko držite največ dva dni doma in če pronadite, da je nekaj na pravilnega nam lahko vrnete blago v toku trih dni in mi vam ali zamenjam blago ali pa vrnemo vaš denar.

NE POSILJAVAJE DENARJA NAPRED

za vse naročilo, temveč odrešite le ta kupon, priložite ga v poštnih znakih za pokritje posiljaljenih troškov. Ostalo avto \$18.50 pa plačate pismom, kadar vam breme blago na vaš dom. Sicer niko ne boste zadovoljni vam vrnemo denar.

Gotov denar se mora priložiti na vse naročila javen Združenih držav.

UNION SALES CO.,
2029 W. Chicago Ave., Dept. 20, Chicago, Ill.

KUPON:
Veljavlen le za 30 dni.

UNION SALES COMPANY,
2029 W. Chicago Ave., Dept. 20, Chicago, Illinois.

Send me the 14 pieces of writing apparel as advertised. I enclose \$10 to cover shipping charges.

Ime .....
Naroč .....
Držav .....
.....

Nuga-Tone

Iz glav. urada S. N. P. J.

IZ URADA PREDSEDNIKA GL. POROTNEGA ODBORA.

Ni se dolgo od tega, odkar sem v smislu pravil prevzel mesto predsednika v gl. porotnem odboru. Toda skušnje, katere imam za časa mojega poslovanja kot predsednik gl. porotnega odbora, me silijo, da se obrnem na članstvo SNPJ, da vpoštovem nekatero moje nasvete in pojasnila. Posebno se opozarjam društvene odbornike, da bi vpošteli moje pripomočilo. Kajti le na ta način mi je mogoče poslovati in reševati z ostalimi br. porotniki vse zadeve, kakor zahtevajo pravila in kakor želijo člani SNPJ, namreč PRAVICNO IN HITRO.

Članstvo in društveni odborniki naj vpoštujeta sledete:

V zapisnik društvene porotne razprave naj nikar ne pozabi in zabeležiti imena odbornikov, ki so bili izvoljeni v društveni porotni odbor. Predno se zapisnik porotne razprave odpošije, ga mora podpisati ta odbor. Ne pozabi navesti izid glasovanja. Podprite vse trditve, kolikor le mogoče s dokazi.

Ce niso navedena imena porotnikov in zapisnik ni podpisán in tudi ne zabeležen izid glasovanja, jaz ne morem vedeti, ali se je porotna obravnava vršila pravilno, t. j. glasom pravil, ali ne.

Dosedaj sem dobil že veliko društvenih porotnih obravnav in skoro vse sem moral vrniti nazaj društvu. Zapisnik nekaterih obravnav sploh ni bil podpisán od nikogar, nekateri so bili podpisani samo od zapisnikarja ali pa je bil zapisnik drugače pomanjkljuv. Primoran sem bil iskat pojasnil od gl. urada, od posameznih društev ali pa od zdravniškega. Vse to vzame čas in zadeva se všeče in še, da danes nisem mogoč predložiti nekaterih stvari na glasovanje drugim gl. porotnikom. Kajti nemogoče je o stvari glasovati, dokler ni jasna. In umetno je tudi, ake meram iskati natančnejših podatkov, se zadeva tudi ne more hitro rešiti.

Vsled tega opozarjam vse društvene odbornike in članstvo SNPJ da to vpoštova in ako se to zgodii, obljubim, da bo vsaka zadeva rešena tekom deset dni.

Nekateri člani se tudi pritožujejo, da jim društva ne dovolijo porotne obravnave. Opozarjam ta društva, da ima glasom pravil siherni član, ki se čuti prikrajšanega pri katerikoli stvari, pravico zahtevati porotno obravnavo in društvo mu jo mora dovoliti. Društva naj v tem oziru ne kršijo pravil. Na porotni obravnavi se potem zadeva izravna in ako katera stranka ni zadovoljna, naj zadevo predloži na višjo instanco. Dokler pa zadeva ni rešena pri društvu, jo ne more glasom pravil pretresati nobena druga instanca.

Jno Underwood, pred. gl. porot. odb. 406, W. Hay Str. Springfield, III.

IZ URADA PREDSEDNIKA TISK. ODBORA.

Opozvalec, Red Lodge, Mont. — Vaš dopis je tako malenkosten, da ne zasluži prostora v listu. Pisite kaj stvarnega, ne pa osebnosti in lokalnih prepirov.

G. G. Bear Creek, Mont. — Stvari ne moremo ponatisniti, ker je bila že priobčena v drugem slovenskem listu.

DOPISI.

Ashland, Wis. — V. št. 85 "Prosve" sem z zanimanjem prečital dopis rojaka John Žuliča iz East Worcester, N. Y., v katerem dopisnik pozivuje vse slovenske farmarje, da bi se strokovno organizirali in prideli izdajati svoj strokovni list. Jaz se popolnoma strinjam s tem dopisnikom, ker razvidim, kako zelo potrebno bi bilo to obej za nas farmarje.

Po mojem mnenju naj bi bil list vsaj tednik, ako ne dvoletnik. List naj bi prinašal podučne članke s posebnim ozirom na kmetijstvo, poročal o ceni poljskih predelkov, kje boljši trg in kje potrebujejo najbolj gotovo vrste živil. Poleg tega naj bi tudi neka vez med delavskimi in farmarskimi izdrugami.

S tem bi bilo veliko pomagano slovenskim farmarjem, ker bi bili podučeni o vsem, o čemur smo

danes popolnoma nevedni in radi tega se bolj izkoristiti od raznih meštarjev in prekupevalcev. Pripeti se, da moramo prodati naše pridelke ali živilo po ceni, katero nam objublji kupec, ker ne vemo, kaka je cena na trgu. Vendar tega bi jaz želel, da bi se še kak slovenski farmar oglašil v listih in izrazil svoje mnenje o tem. Da smo potrebiti organizacije, pa vsem, da mi ne bo nihče oporekel.

Mogoče se bo kak slovenski farmar nasel, ki bo rek, da je nepotrebno vse to. Toda to ni resnica. Le poglejmo angleške ali slovenske druge narodnosti, kako dobro so organizirani in imajo svoje farmarske liste in kako dobro napredujejo. Ali bomo mi zaostajali za tem? Prepričan sem, da si vsakemu želi napredovati. In to zamenimo le na ta način, ako se organiziramo in pričnemo izdajati svoj strokovni list.

Največje važnosti za sedaj je pa, da se farmarji organiziramo v zadrugah in tako na trgovskem polju nekako osamosvojimo. Premislimo, kako nas izkoristijo prekupevalci s poljskimi pridelei. Ako pa ustavimo svojo zadrugo, kamor bomo prodajali naše poljske pridelei in potem iste direktno delavskim zadrugam v raznih industrijskih središčih, kjer imajo delavci že svoje zadrugne prodajalne, bomo imeli ves dobiček, katerega sedaj spravijo meštarji in polju svoje nikdar pole neblagajne.

Pri tukajnji družbi "C. N. W. F.", ki se peča s prevažanjem železne rdeče, so stopili delavci, ki so vsi organizirani, v medno gibanje. Predložili so svoje zahteve za izboljšanje plače; zahtevajo namreč po 72c na uro. Na seji so sklenili, da ne gredo prej na delo, dokler družba ne podpiše nove plačilne lestvice. Po mojem mnenju so delavci popolnoma upravljeni do boljše plače, ker so življenske potrebske drage vsaki dan. Čui sem nekateri, ki so sedaj kaj pomaga, ako jim sedaj povišajo plačo za toliko, ker bodo pa čez par mesecov zopet zahtevali več. Razumno, da bodo zahtevali več, ako se bodo živila dražila. Kaj pa mislio, da bodo delavci ostali vedno pri isti plači, ako pa morajo za vsako božjo stvar plačati dvakrat toliko kot so pred nekaj meseci. Ako se živila draža, mora tudi delavec več zaslužiti, da more živeti.

Kako razni meštarji in prekupevalci bogatijo na naše strose, naj omenim en slučaj v tukajnji okolici. Pred nekaj leti je prišel sem nek trgovec s kumaremi. Kupil je malo zemlje in postavil poslopje, ter pričel prekuputati kumare. V kratkem času si je napravil precej premoženje in kakor se je sam povuhil, je napravil v šestih mesecih nad 1500 dolarjev. Čistega dobička same pri prekuputovanju Iz tega se tudi jasno razvidi, zakaj so nam potrebne farmarske zadruge.

Pozivljem se enkrat vse slovenske farmarje, da naj se oglašajo v slovenskih listih in naj izrazijo svoje mnenje o farmarski organizaciji in farmarskem slovenskem listu. — Frank Hočvar.

Masontown, Pa. — Delavske razmere v tukajnji okolici so za nekatera še precej povojne. Kajti sem čut na moja lastna usode, se nekateri rojaki pogovarjajo sedaj samo o tisočkah in se hvalijo, kako dobro zaslužijo. Kako gromska strela jaz ne morem zaslužiti in hraniči tisočakov, se vprašujem, ker vendar delam vsaki dan v letu in v enakih prostorih. Toda naj bi že v meni vseh vrnih duš, zaslužim toliko, da se pošteno prefivim v pedarskem stanu.

Tukajnja pedarska organizacija dobro napreduje. Kajti kolikor kajem in kjer koli sem, považam dovolj mojih bratov. Razumno je, da smo pripravljeni vse zapustiti to organizacijo in se vpreči v zakonski jarem, aki bi nam bila sreča mila, da bi se nas usmilla kaka lepa Evina hčerka. Izbireni tudi nismo pravil, zadovoljili bi se tudi že z bolj prijetno tetjo. V tukajnji naselbini ni nobene kadidatinkje za zakonski stan, akoravno bi jo iskal z lučjo opoldan, ko solnce najbolj sveti. Dekleta, stare in mlade, katerje imate vesele, do zakonskega stanu, tukaj imate lepo priliko. Nič se ni treba batiti, ako katera ni posebno vesela kuharica, ker smo vse pedarji in umazane opravljati tudi kuhinjske poslove.

V eni zadnjih Skazimirjevih praktik, "Edinosti", sem čital

nek dopis iz Martin, Pa., v katerem nas bogabojec dopisnik imenuje vse "trdo rndeče". Tega dopisnika bi jaz vprašal, kje se je nancil tako "lepo" pisati dopis. Najbrže je vse zraslo na drugem zelniku in on je samogojil. Resnica je to, da je tukaj on edini Slovenec, ki se podpira razne cerkev in "reševale greški duš". Rayno obratno je pa, kaj ta rojak pravi, da se nam še niso odprle oči in da še nismo spregledali. Prosim dopisnika, da se nekoliko ozre naokrog in bo takoj sprevredil, da se njemu še niso odprle oči in da se vedno tava v tem. Nas "ta rudeče" ali pa bele naj pa pusti lepo pri miru. Temu Janezu pa želim, da bi prvi skočil v nebesa in mu tudi priporočam, da naj prevezme meso vratitja pri nebeskih vrati, da bi imel lepo priliko nas "rdečkarje" metati iz nebes.

Slovenec je še precejšnje stvilo nasejnih takaj, še več ja pa "Kranjev". To je seveda zelo smešna beseda, toda rojaki se sedaj ne morejo razmeti te besede. Kedaj se bodo spamerljivo.

Naj "boss" nam je rek, pečljari namreč, da lahko gremo naširat regat, ki je že prilezel iz zemlje, da si nekoliko opomoremo v ti splošni draginji življenskih potrebišč. Ko bi nam bosa rek, da dobimo tudi druge "pritlike" k regatovi satlati, bi bili še bolj veseli. Samo regata pa ne moremo uživati in radi tega nam ni veliko pomagano, ker ne bomo zaslužili za sol, olje in jas. — Anton Zupančič.

Thomas, W. Va. — O delavskih razmerah ne bom došlo potrebel, ker so domačega skoro iste, kot drugod. Ravno sedaj bi sicer še ne bilo preslabo, aki bi nam ne delala nadležne življenske stavke. Toda draginja nas pa ravnotako guli kot pa v drugih naselbinah.

Tukajnji Slovenec smo včasenosti v premogorovih.

Kar se tiče napredka tudi nismo ravno zadruži. Vzdržujemo vse podpornih društev, ki vse dobro napredujejo. Ustanovili smo tudi zadružno prodajalno, ki dobro napreduje in opata se od dne do dne več zanimanja za to delavsko podjetje.

Tukajnje slovensko podporno društvo "Domovina" št. 29 S. N. P. J. je priredilo 10. aprila t. i. društveno plesno veselico, ki se je še došlo dobro obnesla in društvene blagajna se je nekolično pomogla in postavila v finančne zadrage.

Valed tega izrekam vsem udeležencem te veselice v imenu društva najlepšo zahvalo.

To društvo je sklenilo na zadnji redni seji, da prirede delavskih praznikov, t. j. prvega maja, zopet plesno veselico v korist društvene blagajne. Veselica se vrši v starih prostorih. — Apeliram na vse rojake v tukajnji naselbini, kajki tudi v bližnji okolici.

Coketon, Pierce, Ben Bush,

Davis in drugih, da se udeležete te veselice v polnem številu.

Za najboljšo vsakovrstno postrežbo in zahvalo bo skrbel veseljni odbor.

— Gdan društvo št. 29 SNPJ. —

Oakmont, Pa. — Delavske razmere so iste kot povsod, valed tega raje molčim.

Na tisoče rojakov je čitalo z bolestjo v arcu vest, da je baje Protic-Koročeva vladca ozirome srbski zunanjji minister Pašić sklenil kompromis z italijansko vlast in zameščar najlepše jugoslovanske pokrajine, da Italija dobi vso Primorsko, lep kos Krajiške, celo Istrijo in Reko in preostanek kos Dalmacije. Da,

globoko v blatu je ta reakcija kajem in kjer koli sem, považam dovolj mojih bratov. Razumno je, da smo pripravljeni vse vpreči v zakonski jarem, aki bi nam bila sreča mila, da bi se nas usmilla kaka lepa Evina hčerka. Izbireni tudi nismo pravil, zadovoljili bi se tudi že z bolj prijetno tetjo. V tukajnji naselbini ni nobene kadidatinkje za zakonski stan, akoravno bi jo iskal z lučjo opoldan, ko solnce najbolj sveti. Dekleta, stare in mlade, katerje imate vesele, do zakonskega stanu, tukaj imate lepo priliko. Nič se ni treba batiti, ako katera ni posebno vesela kuharica, ker smo vse pedarji in umazane opravljati tudi kuhinjske poslove.

Tukajnja pedarska organizacija dobro napreduje. Kajti kolikor kajem in kjer koli sem, považam dovolj mojih bratov. Razumno je, da smo pripravljeni vse vpreči v zakonski jarem, aki bi nam bila sreča mila, da bi se nas usmilla kaka lepa Evina hčerka. Izbireni tudi nismo pravil, zadovoljili bi se tudi že z bolj prijetno tetjo. V tukajnji naselbini ni nobene kadidatinkje za zakonski stan, akoravno bi jo iskal z lučjo opoldan, ko solnce najbolj sveti. Dekleta, stare in mlade, katerje imate vesele, do zakonskega stanu, tukaj imate lepo priliko. Nič se ni treba batiti, ako katera ni posebno vesela kuharica, ker smo vse pedarji in umazane opravljati tudi kuhinjske poslove.

"Kaj bom neki z novo obleko, pa smo imeli tako Veliko noč!" Tako sem se vsečila na "Veliko nočno nedeljo," da se postavim z novim klobukom in obleko, pa z njenim padati sneg, kajki ob Božiču: tako sem bila jezna, da bi se najraje sama sebe snedila. — Kaj mi će sedaj nova obleka, ko ne ve "Veliko nedeljo?"

Pa jo zavrne prijateljica:

"Motil se Ančka, in še zelo se motil. Naše "Velike nedelje" se nihče, naša še pride in se vedno imamo čas, da se postavimo z novo obleko. No, kaj se ne več, kdaj bo naša "Velika nedelja?"

"Ne, kdaj pa bo naša "Velika nedelja," ce se ni bila?"

"Ti pa res nicedar ne veš! Kaj ne veš, da bo v nedeljo, 25. aprila veliki koncert peskega zbora "SAVE" v veliki dvorani "VORWAERTS TURNER HALL" na 2481 Roosevelt Road. Prične se točno ob 2. popoldne in bo trajal v noč. Program imajo tak, da ga ne smeš zamuditi. Lepega petja bo, lepe muzike, soprani so, solo na kromatične harmonike in na koncu nam bodo dali še pojmona novo enodneško s petjem in godbo "KOMEDIJA," pravijo, da bo semeš, da bo groza! TO TI JE NAŠA "VELIKA NEDELJA, Ančka, no kaj boš kašla?"

"To se razume več, da bom šla; gotovo pridejo ljudje iz vseh krajev Chicago in okolice, to se bove postavile. Pridi k meni, da gremo skupaj. Pozdravljenja!"

Za te dve vemi, da boste inale "Veliko nedeljo," kaj pa vi? — Kori."

IZVLEČEK TRIAJNSTE SEJE EKSKUTIVE J. R. Z.

Dne 14 aprila 1920.

Seje, ki se vrši v dvorani S. N. P. J. se vdeležijo sledeči: Sestra M. Aleš in bratje: Godina, Lučič, Taucar, Kristan, Biščan, Zaitz, Stakio, Zavertnik, Gottlieber, Aleš in Zalažnik, ki vodi zapisnik.

Navzoči so centralni odborniki: sestra Udovič, bratje Cainkar in Skubic.

Nadzorni odborniki: br. Fr. Kerže, J. Mihailovič.

Predseduje br. Biščan.

Zapisnik se prečita in sprejet brez popravka.

Br. pomožni tajnik prečita pismo okrožne organizacije J. R. Z. št. 4, ki se glasi:

"Cenjeni: Na zadnji redni seji okrožne organizacije št. VI. J. R. Z., ki se je vršila dne 1. aprila, se je med drugim razpravljalo, kako pomoći tistem ljudstvu v domovini s potrebiščami, ki jima se rojaki vedno bolj zanimajo. Vsi stroški vse ciljev so po misljenu nadzornikov opravljeni, treba pa je, da za bodočnost povođimo svoje sile in organiziramo v našo falango vse one, ki se nam dosegajo in niso pridružili, ker naše pravo delo prihaja sedaj, in za kateroga nam je treba močne jugoslovanske enote.

Ker se brat Krešič, član nadzornega odbora, ni vdeležil revije, niti imenoval namestnika, niti odgovoril na pismen poziv

pregledovanju knjig, je sprejet in podprt predlog, da se mu pise registrirano pismo, v katerem se vpraša br. Krešiča, da odgovori v 14 dneh in nam pojasni zakaj se ni odzval pozivu in na vse pismen, katere je prejel od eksekutivne organizacije.

</div

delavcev na železnici, bi bilo načelo že skoraj v domovini.

To naj bo v pojasnilo vsem očim, ki so naročili blago, naslovljeneem v domovini, pa sporočimo vsakemu posebej, kdaj in kje da prejme blago.

GLAVNI URAD J. R. Z.,
oz. A. J. C. B. Ltd.

NAZNANILLO.

Vsem članom in uradnikom krajevnih organizacij naznam, da se vrši prihodnja konferenca okrožne organizacije J. R. Z. št. 1 za zapadno Pennsylvanijo v nedeljo dne 25. aprila, v Lawrence, Pa. točno ob 1 uri pooldne.

Ker bo ta konferenca zelo velika pomena za nadaljnje delo naše politične organizacije J. R. Z., opozarjam vse Jugoslovane iz zapadne Pennsylvanije, da se sigurno udeleže te konference, katero se udeleži tudi SODRUG ETBIN KRISTAN, da poroča o delovanju organizacije in njenih bočnih nalogah.

Da pokazemo, da stoji naša organizacija vedno na straži za narodne pravice, pričakujemo od vseh Jugoslovanom iz zapadne Pennsylvanije, da se sigurno udeleže te seje.

Z republiškim pozdravom:
Jos. Peterrel,
tajnik okrožne org. JRZ št.
Lawrence, Pa.

Jugoslovani v Sibiriji.

Sodrug Ethbin Kristan je prejel iz Irkutska v Sibiriji pismo, ki deloma pojasnjuje razmere jugoslovenskih vojnih ujetnikov v Sibiriji. Zlasti je poročilo zanimivo, ker potrjuje, da so sibirski Jugoslovani o povojnih dogodkih v Evropi popolnoma nepoučeni, ter da žive v tako negotovem duševnem razpoloženju. Pismo, ki ga tu priobdelujemo, slove:

Cenjeni gospod Kristan!

Jugoslovani v Rusiji smo bili do zadnjega časa popolnoma neinformirani o dogodkih v domovini, tudi iz Amerike nismo niti kakih vesti o naših (jugoslovenskih) krajinah. Sele iz čeških časopisov, ki jih je prinesla češka komisija s seboj, si moramo ustvariti vsaj polovicarsko sliko o domovini. Od gospoda redaktorja Martineka sem izvedel sele, da je ustavnovljena v Ameriki slovenska republikanska zveza, ki se pod Vašim vodstvom lepo razvila. To poročilo je zelo razveselilo rnske Slovence in ostale Jugoslovane, ki stojimo pod isto zastavo in izpovedujemo iste nazore, kot naši ameriški bratje. Peteto leta smo že odtrgani od sveta pričakovali, da pride s češko komisijo kak Jugosloven, no, ni ga bilo, niti domovina, niti ameriški Slovenci niste smatrali potrebno priti v Rusijo, ker tisoč Jugoslovnov nestreno pričakujemo glas in pomoci iz domovine. Morda se odzovete na moje pismo; zagotavljam vas kega, ki pride k nam, da nam bo napravil veliko dobroto in da ga čaka hvaležno polje. Hočem Vam v kratkem očrtati življenje jugoslovenskih vojakov in ujetnikov v Sibiriji.

Po razpadu srbskega (uničila sta ga veliko srbski šovinism in nasilje) korpusa je bila osnovana v Kijevu jugoslovenska revolucionarna zveza. Pod okriljem zvezze se je formiral prvi jugoslovenski polk in delavake družine, ki so štele deset tisoč delavcev, zaposlenih v raznih tovarnah. To je bilo v letu 1917. Vsele politične razmer so delavskie družine razpadle, prvi jugoslovenski polk pa se je ohranil do danes. Polk se nahaja v Tomsku ter nosi ohrano sibirske železne proge – približno rajon ob dvesto kilometrov. Polk je nastal na dva tisoč mož. Dasi še nismo nikake zvezle z našo vlado, nikakih poročil in ukazov, smo lojalno podnaki Jugoslavije in smo pripravljeni izpolniti vse, kar bo zahteval narod od nas. Vsekakor pa je celo polk prepričan, da le demokratična republika more pristati srečo in trojeni mir v Jugoslovenske dežele (izjemno dela le male število lastnikov).

Razen prvega jugoslovenskega polka v Tomsku imamo tu še polk majorja Blahotica v Celjskem (zadnji čas se je prenestil v Krasnojarski) imenovan tudi srbski polk. To je naslednik bivšega srbskega korpusa – for-

miran na istih načelih kot srbski korpus. Častniški in celo moštvo so goreči monarhisti, o moštvi pa tega ne morem trditi. Polk šteje 600 mož. Razmere v polku so neznanne; pred tednom je ubil častnik feldvraha Marka Vujanovića. Vojski so se hoteli masovat ter ubili par dni pozneje kapitana Pavkovića, poveljnika polka. Vse to nas strašno sramoti pred rusko in zavezniško javnostjo.

Poleg omenjenih dveh polkov obstajajo v Rusiji različni manjši vojaški oddelki, po sto do dvesto mož, vrseci stražne službe. — Imano pa se mnogo našega naroda v ujetniških lagerjih, ki se vedno ne verujejo, da je Avstrija propala in da je na njenih ravninah nastala nova država. Za te poslednje je rešitev samo glas iz domovine.

Iz vsega tega je razvidno, da vlada med ruski Jugoslovani precešnja desorganizacija. Vzrok temu je brezbriznost poklicnih faktorjev v domovini. Jugoslovani v Rusiji nismo niti zvezni z domovino, niti nismo pravega diplomatskega predstavitev (imanu sicer konzula Milanovića, ki pa ničesar ne dela, niti ni priznan od naše vrhovne vojaške oblasti od generala Žaneta.)

Končam svoje pismo z dvema prošnjam na amerikanske Slovence:

Prvič: Pošljite nam slovenske, hrvaške in srbske časopise in knjige, da ne bomo še naprej taval v temi neinformiranosti.

Druži: Pošljite v Rusijo delegacijo, obstoječe iz Slovencev, Hrvatov in Srbov. Ako ljubite svoj narod, rešite ga od materialne in moralne propasti, ki je pogoljnila že mnoge Jugoslovane v Rusiji in ki grozi čim dalje hujše.

Gospod urednik! Izvolite predati ameriškim Jugoslovanom pozdrave prvega jugoslovenskega polka v Rusiji!

Zanascioč se, da ne prezrete naše prošnje, kličemo Vam:

Na svidenje v Rusiji!
(Iz "Napreja".)

Zakaj sedaj ne odpirate ust?

Kdo je nedavno še tako kričal zaradi draginje živil in življenskih potrebnih kakor klerikale: Vse so hoteli previpiti in res so že skoro vso javnost prepričali, da so

socijalisti krivi vsega zla. Neštetočrat smo jim povedali in vobče je bilo znano, da je že prejšnja Protič-Koroščeva vlada

prodala vso živov in prekupešem.

že takoj spomiladi, tako da je po-

tem sploh ni bilo mogoče več rešiti iz kremljev nenasnitnega kapitala.

Ne smemo pa pri tem mislit, da je vladta storila takrat ne-

premislieno. Gotovo je premisli-

la in sklenila pogodbo v dobrini za-

vesti

da s tem sluti kapitalu, ki jo bo

podpiral.

Zmotila se je pa ta vlad samo v eni stvari. Mislišti ni namreč, da bo Jugoslavija premašo pridelala, ker je v naši državi mnogo pa-

sivnih pokrajin, ki same zase po-

trebujemo uvoz živil in povrhu te-

ga tudi ni mislia na to, da v naši

državi marsikaterga blaga ne

pričeljimo in da bomo to blago

dobili, ker naš denar nima zunaj nobene vrednosti, vse edinole pro-

ti zameni za živila ali pa les.

Sploh se pa sedaj po vojni, ko je

zemlja izčrpana često tudi pre-

mašo skrbno obdeluje in le za za-

raditega rodovitnost padla. In mi

smo potrebovali obliko, sladkor

surovine za tovarne, siroje itd.

Moralisti smo to in še marsikaj na-

baviti, kolikor je bilo to mogoče.

Edina olajšava v tej krizi je bi-

la vsaj deloma to, če bi bila država uvedla takrat, ko je bil čas

monopol na uvoz in izvoz. Tega

pa ni storila, marveč Protič-Ko-

riččeva vladta je uvedla kakor

ljudstvu.

v zasebnih svobodnih trgovin

in v tem sankcioniranih tihotapsiv

na debito, ki je največ škodovalo.

Kdor presoja stvar samo in je

zmožen, da presoja naš položaj z

gospodarskega stališča, sicer ve-

čas po dolgi uničenju vojni živ-

ljeni razmere ne morejo biti

boljše. Vsaj nam poročajo iz vseh

iranz, da narašča draginja in da

so po nekaterih deželah še slabše razmere kakor pri nas. Toda zraditega ne moremo trditi, da je pri nas preveč dobro. Pravico i-

mamo, da zahtevamo boljše raz-

mere, ki jih pa ne bo, ker je naša valuta slabša in le politika, ki so

jo vodili klerikale in radikalci vstvarila

vpraša koliko je star. On ne ve, kaj to pomeni. Tolmač, ki je po-

magal Vanasseju, se je mučil celo predno je dognač da je bil ta

ali oni rojen približno takrat, ko se je zgodilo to in to v deželi, edina

na ta način je bilo možno do-

gnati približno starost vprašanca.

Povprečna starost Eskimovca je

35 do 40 let. Eskimovi poznavajo

dvé letni dobi poletni čas, ko je

solnce vedno na nebnu, in ledeni čas, ko je dolga noč. Steti znajo

na le do deset — kolikor imajo pr-

stov na rokah.

Eskimovi nimajo priimkov, pač pa le rodbinska imena, kajti organizirajo so v rodbinskih z-

drugah, kot je sisteti pri vseh barbarih in divjakin. Ženitev pri

njih je poligamična in deloma l-

majo "presto ljubezen;" žive v

parih, toda pari se poljubno ločijo.

Otroci po devet in dvanajst

let stari so že "oženjeni." Redo-

vinški zadruži pravijo "iglu,"

mož je "oski," žena pa "konej."

začenja prava draginja
ki jo niti med vojno nismo poznali. In ne samo draginja, tudi

pomanjkanje sploh nam je trka na vrata.

Washington, D. C. — Howard A. Figg, ki je dodeljen justičnemu departmaju kot izredna moč, je izjavil pred senatnim pod-

odsekom, ki zdaj preiskuje, zakaj

so se podražili devlji, ko je bil

vprašan, koliko profitarjev je bilo

kaznovanih po Leverjievem za-

koncu:

"Okoli 1.200 je bilo arretiranih, okoli 350 je bilo otočenih, približno 85 odstotkov od teh pa ob-

sojenih."

"Koliko profitarjev je šlo v

ječe?" je vprašal senator Pome-

re.

"Okoli pet in dvajset ali tride-

set," je odgovoril Figg.

Senator McNearly ga je vprašal, če mu je znano, koliko je resnice na poročilih, da so mesarji nagro-

madili velike zaloge kož v skladi-

ščih v južnih državah, da jih tako

odtegnejo od trgu. Figg je odgo-

voril, da to stvari še ni preiskal,

toda preiskava bo uvelod.

Priporabil je, da bodo veliko število

profitarjev polovili v prihodnjih

30 dneh.

Washington, D. C. — Švedska vlada je vprašala, če mu je znano, koliko je resnice na poročilih, da so mesarji nagro-

madili velike zaloge kož v skladi-

ščih v južnih državah, da jih tako

odtegnejo od trgu. Figg je odgo-

voril, da to stvari še ni preiskal,

toda preiskava bo uvelod.

Priporabil je, da bodo veliko število

</

Zdravniški nasveti.

Piše vrhovni zdravnik F. J. Kern.

Raznotrosti.

Ta članek pišem ob eni upri zjutraj, ker smo v dobi influenze. Torej se vseeno zdravniki nismo zmotili, ker smo preročovali eno ali dve epidemiji influenze po zadnji epidemiji. Bržkone na bozopet zdravila drugo leto, potem bomo z njim gotovi za nekaj let. Zgodovina se ponavlja. Influensa je razsajala leta 1889 in zopet leta 1891 in 1892.

Torej imam priliko govoriti o tej epidemiji. Bolezen letos ni tako huda, kot lansko leto; to ve vsak zdravnik, ki je imel opraviti z epidemijo leta 1918. Bolniki nimajo tolike vročine in bolzen traja v splošno manj časa. Pri prvi epidemiji je bolnik kazal nadnormalno vročino pet ali šest dni, sedaj le tri ali štiri dni. Pljučnice in bolezni na možganih, ki jih nimamo tako akutnih znakov pljučnice z pijuvenjem krvi, kakor prejšnje leto. Bržkone bo epidemija trajala le nekaj tednov, kjer se sploh pokaže; obojska bo pa bržkone vse nasejene kraje.

Kaj je vzrok influenze? Ni se vedo dvoma, da to bolezen povzroči neki hael. Morda je iste vrste organizem kakor oni, ki povzročajo navadno hripo, samo da je bolj tijut in bolj škodljiv.

Ta organizem se prenaša od osebe do osebe, z dotikom ali potom kašja in kihanja. Bržkone pa ga raznaša tudi veter. Videli so slučaj, da influenze na ladjah na odprtem morju, več sto in sto milij od pristanišča, odkoder je odpula ladja ob času ko tam se ni bilo epidemije. Če pomislimo, da ob izbruhi ognjenika veter raznesne drobne delce prahu na milje in milje daleč, lahko verjamemo, da se organizem influenze lahko širi na isti način. Če je to res, ni mogoče omejiti bolezni z navadno karanteno. Letos zdravstvene oblasti ne zapirajo javnih prostorov, ker se je pred lanskim izkazala ta metoda za omejitev bolezni neuspešna.

Pri zdravljenju smo se pač nekaj naučili od zadnje epidemije. Počitek in sveži zrak sta glavno zdravilo. Za tem pridejo vakejni influenze in pljučnice, ki prečijo marsikater napad pljučnice ali jo pa tudi ozdravijo.

Postelja pomaga več kot pravzaprav druga zdravila. Veliko ljudi je pri prvi epidemiji vstalo prehitro iz postelje in še sedaj trpe na slabotnih srečih in v sledi tega na težkih senci.

Zdravniki imamo te dni veliko dela. Ljudje nas zavida, mi pa zavidamo navadnega zidarja, ki opravi svojih osem ur dela na dan in gre k svoji družini domov, dočim mi tavarimo od bolnika do bolnika svojih 14 do 16 ur. Odgovornosti imamo več kakor si mislijo naši bolniki; o marsikaterem bolniku sanjam po noči, ko on morda misli, da se ne brišamo dovolj ranj.

In navsezadnje veliko naredimo za bolno človeštvo: nekaj z zdravili, nekaj z pametnimi higijenimi nasveti, nekaj pa s tolažbo, ki jo damo bolniku. Zdravniški poklic navsezadnje ni slab za človeka ki ga zanima psihologija in patologija ljudi.

Pred par dnevi je prišel v moj urad rojak iz West Virginije. Bil je v zadnjem stadiju jetike ali sušice. Želel je, da ga pošljem v bolnišnico, da bi ondralil. Prišla sta z njim dva prijatelja, člani slovenske podporne organizacije, pri kateri sem za vrhovnega zdravnika. Bolnik je društveni član, torej mu mora organizacija pomagati, da ozdravi. Kako naj mu pomagamo, to je veliko vprašanje. Organizacija sama ga ne more ozdraviti, ker nihče drugi ne. Plačati mu ne more velikih stroškov za pot v California ali Colorado, ki bi mu po itak ne pomagalo veliko. Bolnik ima družino v West Virginiji. Najbolje, da gre domov in naj v krogu svojih dragih preživi zadnje dni.

Vseeno je to vugled, kako človek do zadnjega vzdiha upa na ozdravljenje. Morda je to dobro, ker mu up brez dvoma dajša življenje.

Nekaterim članom dopisnikom mi ni bilo mogoče pravočasno odgovoriti na njihova pisma; vzrok - influensa. Bom odpisal, ko pošljam eno plesno veselico.

Vsek član SNPJ ima pravico, se obrniti na vrhovnega zdravnika za splošne nasvette o raznih boleznih. Prosil bi tudi članstvo, da mi svetuje zdravniške zadeve, ki bi jih zanimalo v obliki člankov v Prosveti. Sugestijo so vedno dobrodošle.

Pisma naslavljajte na naslov v Cleveland in priložite znamko, če želite osebnega odgovora.

Neka članica se v pismu pritožuje čez "ta puščasti svet". Res je ta svet "puščast" in zadnje čase, kot se nekaterim dozdeva, drvi kar nekam v svojo lastno propast. Zgodovina pa nam priponuje, da človeštvo vsakih petdeset ali sto let misli, da bo vse skupaj vzel zlodej, pa smo še vedno tu in vedno bolje je na svetu. Tudi v bodočem bo bolje. Pesemizem skuduje človeškemu zdravju in bi potem takem škodoval Jednotni blagajni. Urednikom Prosvete bi skoro svetoval, da bi vseh v svoje članke spravili vsaj nekaj optimizma, ki ga vsaj nekateri pri Prosveti pogrešamo.

Naznanila, vabila in zabvale.

Girard, O. — Prva sponziderska velenica "Slovenske doma" se vrši 24. aprila t. l., na katero najvidujemo vse bolezni iz takojšnjih naselbinskih bližnjih okolice, da se udeležite te velenice v polnem številu. Za vsevratno dobro posrežbo v vseh ozemjih bo nabolj poskrbljeno. — Poslovil delnicno "Slov. doma", da naznamo svoje načlane naslove društvenemu tajniku in občinem tudi številko delnice. Tajnik ne ve za naslove posameznih članov in glede delcev pa lahko pripeti kaka pomota, ker je več delničarjev, ki imajo podoben imenovane delnice, tudi one delničarje, ki so podpisali delnice in prenehali plačevati, ite, da je zadnjih čas za prijaviti, ali bodo plačevali delnice ali ne, do 15. maja t. l. — Delničarji vprašavajte to naznaniho. — Frank Kramer, 1022 N. State St., Girard, O.

Skidmore, Kara. — Ker je tajnik društva "Prijatelj" št. 76 bil primoren oditi v bolnišnico sem jaz prevzel vse tukajšnje posle člani, obravljate se v vseh društvenih zadevah na moj način. — Val. Virtich, za časni tajnik.

Moen Run, Pa. — Drugi izkus pravstavnih darov za nesrečno društvo Podmilšak. — Dovoljala so naslednje društvo: št. 16, \$5.00, št. 192, \$3.00, št. 358, \$2.20, št. 59, \$2.00, št. 662, \$3.05, št. 196, \$1.45, št. 228, \$2.00, št. 109, \$3.00, št. 124, \$2.00, št. 115, \$2.60, št. 149, \$2.00, št. 120, \$4.50, št. 386, \$3.50, št. 215, \$3.00, št. 237, \$5.00, št. 382, \$3.00, št. 290, \$3.00, št. 58, \$3.75, št. 35, \$2.95, št. 126, \$5.00, št. 364, \$1.90, št. 298, \$2.50, št. 24, \$7.00, št. 311, \$4.25, št. 190, \$3.50, št. 182, \$2.50, št. 200, \$4.00, št. 312, \$3.00, št. 65, \$2.50, št. 313, \$3.85, št. 113, \$2.75, št. 92, \$2.50, št. 277, \$2.25, št. 315, \$3.55, št. 308, \$5.00, št. 62, \$2.50, št. 324, \$6.00, št. 206, \$3.00, št. 41, \$6.45, št. 53, \$2.00, št. 125, \$2.10, št. 111, \$4.00, št. 138, \$5.00, št. 212, \$2.00. Skupaj \$143.10; prvi izkus v stevilki 76 od 31. marca \$107.20, skupaj doseg \$250.30.

V imenu nesrečne družine se najlepše zahvaljujmo za poslane poslovilje prijateljev vsem, ki so darovali ali pa naborali. — Prosim društva, ako opazijo kakovo napako, da mi sporočijo, da pravimo. — Mike Jozsa.

Bear Creek, Mont. — Člani društva "Slovenski sinovi" št. 112 SNPJ morajo glasom sklep zadržati društvene plačevanja po mesecu maju po 50% društvene naklade za pokritje društvenih stroškov. — Člani vprašavajte to naznaniho, in naslovite vse pisanata tiskalnico na društvo na ta novi naslov. — Frances Ujian, tajnica in blagajnarka.

St. Mary, Pa. — Obvezljive člane društva "Slovenska republika" št. 378 SNPJ, ki sem se preselil v sedanji moj naslov je: Frances Ujian, Kara, Pa. P. O. Box 570. — Člani vprašavajte to naznaniho, in naslovite vse pisanata tiskalnico na društvo na ta novi naslov.

— Frances Ujian, tajnica in blagajnarka.

Chicago, Ill. — Člani društva "Slovenija" št. 1 SNPJ, ki niso plačevali nesmenta za mesec april na zadnji redni seji, naj istega plačajo do 25. aprila t. l. V nasprotnem sledijo bom postopal z člani, ki ne plačevali mesecnine, po pravilih, stran 114, člen 9. — Steherni član mora poleg rednega asesmenta plačevati še deset centov društvene naklade za pokritje društvenih stroškov. — Tajnik.

Corsepolia, Pa. — Ker sem prevzel tajnico posle društva "Cola na Jadranškem morju" št. 300 SNPJ, oposarjam člane tega društva, da se od sedaj naprej obravnajte v vseh društvenih zadevah na moj. Naslov je: Josip Rejec, 807 — 5th Ave., Corsepolia Pa.

Chicago, Ill. — Na delo veli bratov prične prihodnja redna mesecačna seja društva "Narodni Vitez" št. 39 S. N. P. J. točno ob eni uri popoldan. Ker imamo na dnevnem redu več zelo važnih točk za rošči, oposarjam člane tega društva, da se udeležite toje posenostnosti.

Vzrok, da se seja prične eno-ure prej, je koncept petekovega zborja "Sava", ki se vrši isti dan popoldan in katerega se bodo gotovo člani radi udeležili polnočitljivo. Koncert se vrši v "Volwerts Turner" dvorcu na 3431 Roosevelt Rd., prejše za podnik 12. cesta. — Slovenski itak ljudi bomo krasno in miladončno posem in radi tega upam, da se rojaki odločijo tega koncerta v polnem številu, posebno se, ker je program tega koncerta bolj bogat in veseljivščin. — Apeliram te enkrat na vse člane tega društva, da se udeležite polnočitljivih prihodnosti seje, 25. aprila t. l. ob eni uri popoldan na moji gremo skupno na povsi koncert "Sava". — John Petekat, tajnik.

Thomas, W. Va. — Na zadnji redni seji društva "Domovina" št. 29 SNPJ je bil sklep, da društvo prične s poslovanjem v pljučnicah, do kar je vseeno vplivalo.

Nekaterim članom dopisnikom mi ni bilo mogoče pravočasno odgovoriti na njihova pisma; vzrok - influensa. Bom odpisal, ko pošljam eno plesno veselico.

blagajno št. sicer prvega maja, na dežavni praznik v navadni društveni dvorani. Kajti zadeva veselici si oplača kot smo pričekovali in sicer radi te, ker se se malo prej vršile razne veselice. — Nujudne vabimo vselej v največjem številu. — Vstopina za moške 50c, dame in gospodinje proste vstopnine. — Za najbolj veseljivo postopek bo skrel veličastni odber. — Martin Pekel, tajnik.

Sreča. — "Drage, moje sreče je kot vulkan."

"To je ravno sreča za naju, ker v peči noče goreti."

Zvito. — On: "Ali te ne bom mogel nikdar pripraviti do tega, da bi ne začrivala ušes z lasmi?"

Neizogibno vprašanje. — Ženska kandidatinja za zbornico:

"Sedaj sem pripravljena odgovarjati na vsako vprašanje."

Ženska-volitka: "Kje si kupila ta krasni klobuk?"

On: "O, prav lahko. Kupi mi niane z dijamanti!"

Uloga pa poiten. — Sodnik: "Vi se izgovarjate, da ste radi tega okradli trgovino z jestvinami, ker ste bili lačni. Čemu ste pa izpraznili blagajno in meste 'veliki jestvine, ako ste bili lačni'?"

Tat: "Gospod sodnik. Jaz sem pošten človek in hocem plačati, kar pojem."

Neizogibno vprašanje. — Ženska kandidatinja za zbornico:

"Sedaj sem pripravljena odgovarjati na vsako vprašanje."

Ženska-volitka: "Kje si kupila ta krasni klobuk?"

Podružnica

Največja slovenska zlatarska trgovina.

FRANK ČERNE,
6033 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Zvez, broške, zapestnice, diamantne prstane in lavalirje, verižice itd. Zvez, broške, zapestnice, diamantne prstane in lavalirje, verižice itd.

POPRAVLJAMO: ure in drugo zlatnino po nizki ceni.

PODRUŽNICA**COLUMBIA GRAMOFONOV**

in gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na takih meščnah odpisalila. Pišite po cenik, kateri se Vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.

Najboljše blage.

Najnižje cene.

Največja slovenska tiskarna v Ameriki je**NARODNA TISKARNA**

2146-45-50 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakovitih in angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskalne za društvo in trgovce. — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

KVALITETA

je danes eno glavnih vprašanj pri nakupu moške oprave. Naša prodajalna je znana, da si lahko kupite lepe obleke, spodnjega, perila, pravniških in delovnih krac, kravat ter sploh vseh moških potrebščin po primerno nizkih cenah in s prepričanjem, da boste s kakovostjo popolnoma zadovoljni.

Imamo veliko zalogo otročjih prainih oblek v vseh velikostih in barvah.

Izdelujemo obleke po najnovejšem kroju in zadovoljivih cenah.

Belaj & Močnik

6205 St. Clair Ave.,

Cleveland, Ohio.

POZOR!**POZOR!****Izdelovalnica nagrobnih kamnov**

Rojakom v Sheboygan, Wis., in bližnji okolici naznanim, da izdelujem v lastni delavnici razne velikosti.

NAGROBNE SPOMENIKE

iz vsakovrstnega kamna. CENE ZMERNE. Naročila izgotavljam točno. Po dogovoru prejemam plačila tudi na obroke.

Rojaki, ki nimajo časa ob delavnikih, se lahko oglašajo ob nedeljah na mojem stanovanju, 1022 Kentucky Avenue. — Telephone: White 903.

Anton Zorman
Modern Monument Co.